

Kovos lauke prieš VSD — konservatoriai

Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas: A. Pocius nėra pajėgus vadovauti VSD.
Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, gruodžio 4 d. (BNS) — Dauguma parlamentinių frakcijų kol kas neatskleidžia, kokios pozicijos laikysis balsuojant dėl Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto

(NSGK) atlikto Valstybės saugumo departamento (VSD) veiklos tyrimo išvadų projekto — sprendimą ruošiasi priimti antradienį prieš plenarinį posėdį.

Kol kas vieninteliai opoziciniai konservatoriai, kurių iniciatyva ir buvo pradėtas VSD veiklos tyrimas, neabejoja — balsuos už departamentą vadovybei nepalankias išvadas.

„Aišku, mes tas išvadas palauksim“, — pirmadienį žurnalistams sakė Tėvynės sąjungos (TS) frakcijos narė Irena Degutienė.

TS vadovas Andrius Kubilius pirmadienį sakė, jog išvados „galėjo būti dar griežtesnės“, bet neslėpė, jog konservatoriai patenkinti ir tokiu — pakankamai kategorišku — projektu.

Tuo tarpu kitos frakcijos, nors ir pripažindamos, jog linksta į vieną ar kitą pusę, galutinį sprendimą ketina priimti susirinkusios į posėdį prieš pateikiant išvadas.

Opozicinės Liberalų sąjūdžio frakcijos seniūnas Eligijus Masiulis pirmadienį sakė, jog, nors frakcija linkusi „pritarti generalinei išvadų daliai“, dėl kai kurių punktų kyla klausimų, kuriuos ir bandys aiškintis

frakcijos posėdyje antradienį ryte.

Opozicinės liberaldemokratų frakcijos seniūnas Valentinas Mazuronis sakė, jog, jo manymu, išvados reiktų pritarti, tačiau galutinį sprendimą frakcija priims antradienį. Tuo pačiu parlamentaras pastebėjo, jog komiteto išvados „galėjo būti ir platesnės, ir gilesnės, ir konkretesnės“.

Opozicinės Darbo partijos frakcijos
Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Sveikatos klausimais.
- Piliečio pareiga valstybei — valstybės pareiga piliečiui.
- Taiso sveikatos reformos klaidas.
- Lietuvių telkiniuose.
- Mūsų daržai ir darželiai.
- Šventa nuosavybė.
- Pasakėčia apie lietuvių ir baltus arklius.
- Vakaronė „Pavasaris rudenį“.
- Dirbtinio sniego verslas.

Valiutų santykis

1 USD — 2.60 LT
1 EUR — 3.45 LT

A. Litvinenka ketino šantažuoti Rusijos specialiąsias tarnybas

Londonas, gruodžio 3 d. („Interfax“/BNS) — JAV federalinis tyrimų biuras (FTB) pradėjo tirti buvusio Rusijos federalinės saugumo tarnybos (FST) darbuotojo Aleksandro Litvinenkos mirties aplinkybes, kai pasirodė pranešimų, jog jis planavo užsidirbti dešimtis tūkstančių svarų sterlingų, šantažuodamas Rusijos specialiųjų tarnybų vadovus ir verslininkus. Apie tai sekmadienį rašo britų laikraštis „The Observer“.

Leidinyi remiasi Britanijoje gyvenančios rusės Julijos Svetličnajos, kuri šiemet buvo susitikusi su A. Lit-

vinenka ir yra gavusi iš jo daugiau kaip šimtą elektroninių laiškų, liudijimais.

Pasak moters, A. Litvinenka turėjo slapto FST dokumentų ir siūlė J. Svetličnajai sudaryti su juo sandorį, kad „užsidirbtų pinigų“.

A. Litvinenka jai taip pat perdavė kelias savo nuotraukas. Vienoje jų jis nusifotografavęs Britanijos vėliavos fone, su škotiška piliute ir su čekišku kardu, kitoje — su spalį nužudyta žurnalistė Ana Politkovskaja.

Laikraščio žurnalistai susisieki su
Nukelta į 7 psl.

Nori perrašyti moterų balsavimo istoriją

Vilnius, gruodžio 4 d. (Alfa.lt) — Europai minint 100 metų, kai žemyno moterys įgijo teisę balsuoti rinkimuose, sumaištį iškilminguose renginiuose gali sukelti Lietuva.

Iki šiol manyta, kad tokią moterų teisę pirmoji Europoje 1906-ųjų spalio 1 dieną įtvirtino feminizmo tradicijomis garsėjanti Suomija, bet Konstitucinio teismo (KT) teisėjos Tomos Birmontienės įsitikinimu, suomos yra pralenkusios lietuves.

1905 metais Didysis Vilniaus Seimas paskelbė memorandumą, kuriame sakoma, kad lietuviai, be kitų teisių, reikalauja „lygybės prieš įstatymus ir lygių visuotinių rinkimų teisių“. Be to, lietuvis kartu su vyrais rinko atstovus į 1905 metų gruodžio 4-5 dienomis posėdžiavusį Didįjį Vilniaus Seimą. Tarp 2,000 išrinktų atstovų buvo ir 7 moterys.

Pirmosios pasaulyje teisę balsuoti 1893 metais įgijo Naujosios Zelandijos moterys, o nuo 1902-ųjų Australijoje moterys gali balsuoti ir būti išrinktos.

Daugelyje šaltinių Didysis Vilniaus Seimas nėra laikomas tikru parlamentu, nes tuo metu Lietuva priklausė Rusijos imperijai.

„Bet kodėl niekam neklūva, jog Suomija 1906-aisiais irgi neturėjo suvereniteto nuo Rusijos, tik plačią autonomiją šalies viduje. Man svarbu teisinis, o ne istorinis politinių teisių pripažinimas“, — sako T. Birmontienė.
Nukelta į 6 psl.

Sieks išplėsti Baltijos šalis iš energetinės izoliacijos

Vilnius, gruodžio 4 d. (BNS) — I Kaspijos jūros regioną žvilgsnius nukreipę ekspertai Vilniuje vykstančioje konferencijoje ieškos būdų, kaip Baltijos šalis atplėsti iš energetinės izoliacijos.

Strateginių studijų centro ir Lietuvos užsienio reikalų ministerijos antradienį organizuojamoje tarptautinėje konferencijoje „Bendradarbiavimas siekiant energetinio saugumo: Baltijos, Juodosios ir Kaspijos jūrų regionai“ dalyvausiantys akademikai ir valstybinių institucijų atstovai iš 12 šalių ketina diskutuoti apie alternatyvius naftos ir dujų tiekimo Vidurio ir Rytų Europos šalims būdus.

Spaudos konferencijoje, kurioje buvo pristatytas renginys, pirmadienį kalbėjęs Viešosios įstaigos Strateginių studijų centro direktorius Egi-

Egidijus Motieka
Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

dijus Motieka sako, kad jei dujotiekio projektas iš Kaspijos jūros regiono artimoje ateityje yra sunkiai įgyvendinamas, tai naftotiekis — labai realus, tam tereikia pritraukti daugiau privačių lėšų.
Nukelta į 6 psl.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-04-06

PERIODICALS

SVEIKATOS KLAUSIMAI

SPECIFINIAI SUSIRGIMAI IR JŲ GYDYMAS, TAIKANT JOGOS „ASANAS“ (IV)

Vidurių užkietėjimas

Nors mūsų visuomenėje apie vidurių užkietėjimą nepriimta positingauti, apie tai galima išgirsti tik gydytojo kabinete ir tai ne visada. Ajurveda (senovės indų medicina), tai laiko labai rimtu simptomu ir pradžia tokių rimtų susirgimų, kaip visokio tipo vėžys, jau nekalbant apie galvos skausmus, vidurių pūtimą ar nuotaičių kaitą. Ajurvedos medicina didelį dėmesį skiria žmogaus natūralių gamtinių poreikių balansui. Pagrindinis dėmesys skiriamas kvėpavimui, ypač iškvėpimui, ir mitybai. Taip pat indų medicina pabrėžia, kad organizmo apsisvalymas turi būti nei sulaukomas, nei skatinamas. Jokie drastiški metodai nepadės, jei nebus laikomasi visavertės dietos, geriama daug skysčių.

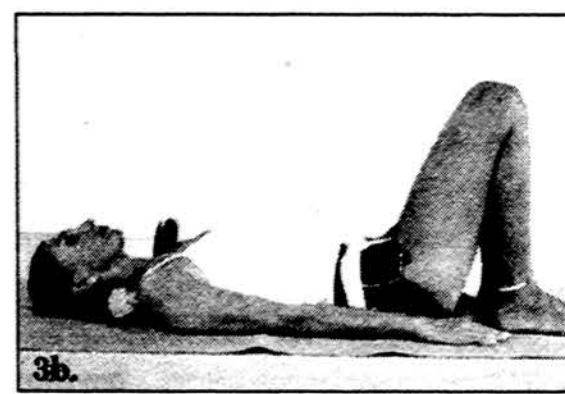
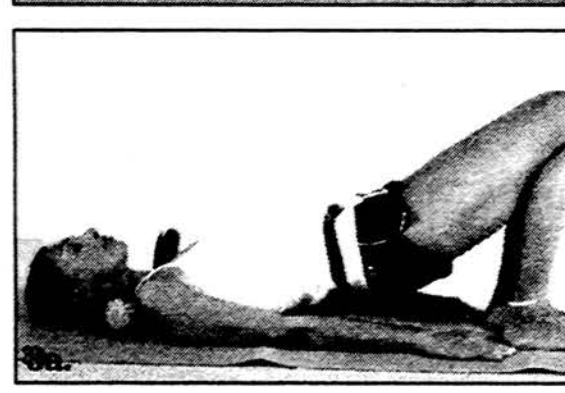
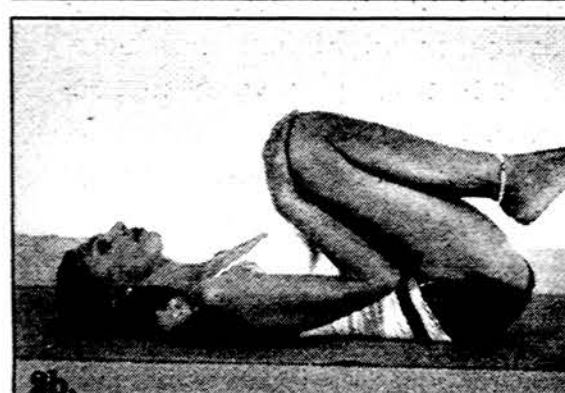
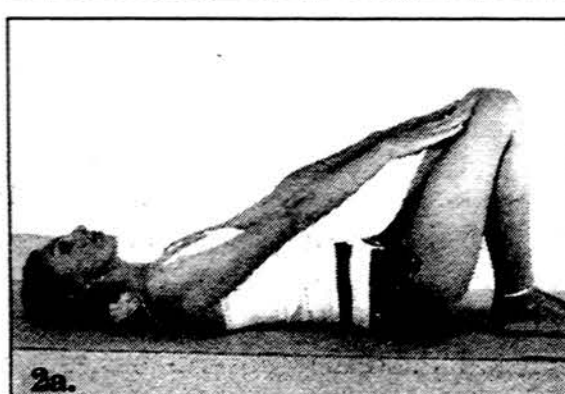
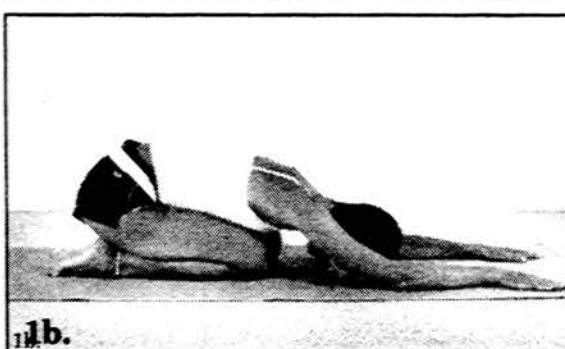
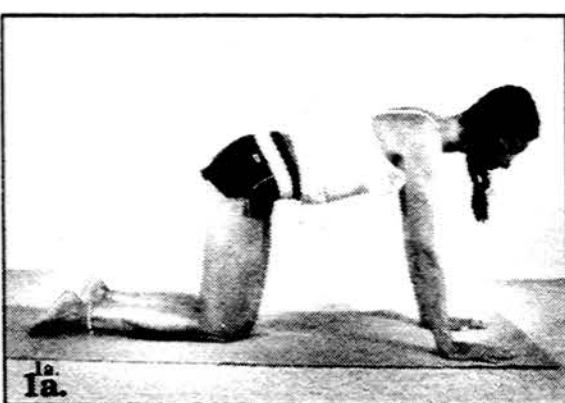
Ajurveda rekomenduoja vegetarinio pobūdžio dietą, įtraukiant pieno produktus. Taip pat didelis dėmesys skiriamas produktams, turintiems daug skaidulų, tokiems kaip žalios daržovės, ankštiniai, džiovinti vaisiai, grūdai. Dėl to, renkantis paruoštas maisto produktus, reikėtų didesnę dėmesį skirti kuo mažiau apdirbtiems produktams, pavyzdžiui: užuot baltos duonos ar bandelių, rinktis juodą, rupią duoną, užuot baltų ryžių – rudus, vjetoj makaronų ar bulvių – grikių, žirnių, pupelių. Aišku, maisto paruošimas turi taip pat didelę reikšmę. Ruošiant sriubas, troškinius, stengtis, kad daržovės nepervirtų, o tik šiek tiek apvirtų. Vadovaukitės principu, kad kiekviena daržovė turi išlikti natūralios spalvos ir valgant „traškėti“. Dėl to, gaminant patiekalą, į kurį įeina vištiena, žuvis ar pupelės, juos išsi-virkite atskirai, o tik pabaigoje sudėkite daržoves ir patroškinkite, tik keletą minučių.

Taip pat, kaip buvo minėta, reikia gerti daug skysčių. Išgirkite įprotį pradėti ir užbaigti dieną stikline švaraus vandens. Vanduo turi būti nei per šaltas, nei per karštas. Geriausia kambario temperatūros. O jei įspausite citrinos sulčių ir įdėsite šaukštelį medaus, gausis nepaprastai skanus ir organizmą stiprinantis bei valantis nuo visų šlakų, gėrimas.

Linų sėmenys turi ypatingą galią, gydant chronišką vidurių užkietėjimą, kadangi turi daug skaidulų. Kiekvieną rytą siūloma išgerti stiklinę sėmenų kisieliuko. Paruošimas labai paprastas: iš vakaro užpilkite šaukštą sėmenų stikline karšto, virinto vandens, o ryte išgerkite, kartu su grūdėliais.

Taip pat dietoje turi netrūkti riebalų. Čia kalba eina apie naudingus organizmui riebalus, tokius kaip įvairius aliejus: šaltai spaustą alyvų aliejų, linų sėmenų aliejų, sezamo aliejų, žuvies taukus. Tai pat reikia stengtis valgyti tuo pačiu laiku, kad organizmas priprastų prie tam tikro ritmo. Didelę reikšmę, vidurių užkietėjimui gydyti, turi žmogaus emocinė pusiausvyra, dėl to jogos kvėpavimo pratimai, tam tikros „asanos“, meditacija ir atsipalaidavimas turi nepaprastą gydomąją vertę.

Joga siūlo daug naudingų „asany“ šiems simptomams pašalinti. Šios, toliau pavaizduotos „asanos“: (1a, 1b, 2a, 2b, 3a, 3b, 4) padeda ne tik sureguliuoti natūralių gamtos po-

reikių disbalansą, bet taip pat gerina bendrą organizmo veiklą, kraujotaką, atstato vidinių jėgų pusiausvyrą. O „asanos“, pavaizduotos (5, 6a, 6b, 7, 8) paveiksluose yra dar labai efektyvios reguliuojant harmonišką veiklą menopauzės metu ar kenčiant nuo skausmingų ir nereguliarių mėnesinių diskomforto. Taip pat, tos pačios asanos (5, 7, 8) tinka praktikuojant gilų kvėpavimą, meditaciją ir atsipalaidavimą. Jos veikia raminančiai, gerina virškinimą, vidinių organų veiklą, atstato prarastas jėgas. Kaip jau buvo minėta, kad kvėpavimas atlieka ypatingą gydomąją reikšmę, dėl to, atliekant bet kokią pratimą, neužmirškite gilaus jogos kvėpavimo. „Asanos“, pažymėtos raidelėmis „a“ reiškia įkvėpimą, o „b“ — iškvėpimą. Įkvėpiant pilvas prisipildo oro, tiesiog iki raktikaulių, o iškvėpiant — „prilimpa prie stuburo“, pašalindamas iš organizmo ne tik paprastą anglies dvideginį, bet ir visus susikaupusius tiek fizinius, tiek emocinius nešvarumus.

Taigi, norint vėl pajusti gyvenimo džiaugsmą ir, tiesiogine to žodžio prasme, pajaunėti ir pagražėti, tiek iš vidaus ir iš išorės, pirmiausia reikia įsiklausyti į savo organizmo natūralius poreikius ir, esant reikalui, jam padėti. Tam Ajurveda ir jogos mokslas ištiesa ranką.

Bus daugiau.

Parengė Aušrinė Kinkienė
Nuotr. Rimanto Kinkos

Miego ir nutukimo ryšys

Vaikų ir suaugusiųjų polinkis vėlai gulti, mažiau miegoti naktį gali turėti įtakos nutukimui, rodo žurnale „Archives of Disease in Childhood“ išspausdinti tyrimo rezultatai. Tyrejas tvirtina, kad rasta nemažai įrodymų, jog miego trūkumas sąlygoja medžiagų apykaitos pakitimus, kurie lemia nutukimą, atsparumą insulinui, diabetą ir širdies ligas.

Kitas pernai paskelbtas britų tyrimas rodo, kad nepakankamas miego kiekis dvejų su puse metų vaikui gali daryti įtaką svorio augimui, kai šis perkops septynerių metų ribą. Miego trūkumas ankstyvoje vaikystėje sukelia organizmo pakitimus, reguliuojant apetitą ir energijos suėikvojimą. Miego trūkumas taip pat gali pakenkti paaugliams, kuriems miego poreikis ypač išauga prasidėjus brendimui. Kiti atlikti tyrimai rodo, kad suaugusiųjų, miegančių vos penkias valandas per parą, organizme 15 proc. padidėja grelino – skrandžio išskiriamo hormono, duodančio alkio signalus, palyginti su žmonėmis, miegančiais aštuonias valandas. Mažiau miegančių žmonių organizme taip pat rasta 15 proc. daugiau leptino, riebalų audinio gaminamo hormono, kai energijos sąnaudos yra mažos.

„Klaipėda“

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00
• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00
• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org

administracija@draugas.org

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiilkti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

A. Matulas: sveikatos reikalų komitetas taiso sveikatos reformos klaidas

Pastaruoju metu daug priekaištų sulaukia valstybės sveikatos apsauga: prie gydytojų nutįsta keleto mėnesių eilės, gydytojai ima kyšius, negeri dalykai vaistų prekyboje ir kt. Neseniai pasikeitė Seimo sveikatos reikalų komiteto pirmininkas, juo tapo Antanas Matulas, buvęs Pasvalio rajono ligoninės vyr. gydytojas. Lapkričio 22 d. vyko Seimo Sveikatos reikalų komiteto posėdis, kuriame priimta keletas griežtų sprendimų. Kitą dieną naujasis komiteto pirmininkas Antanas Matulas surengė spaudos konferenciją, kurioje šiuos sprendimus pristatė. Kreipėmės į Antaną Matulą, prašydami detaliau papasakoti apie priežastis, paskatinusias imtis tokių radikalių sprendimų.

Saugokime vaikus nuo kenksmingos informacijos

Sveikatos reikalų komiteto posėdį galima vertinti kaip bandymą taisyti padarytas sveikatos reformos klaidas. Iš tiesų priėmė keletą labai radikalių sprendimų. Pirmiausia buvo svarstytas Alkoholio kontrolės įstatymo 9 str. Nors esame papildomas komitetas, bet vienbalsiai pritarėme, kad nuo 2007 m. sausio 1 d. būtų ženkliai apribota alkoholio reklama. T.y. siekiama, kad alkoholio kontrolės įstatymas būtų suderintas su Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamos viešosios informacijos poveikio aktais, kuriuose aiškiai pasakyta, kad nuo tokios neigiamos informacijos vaikas turi būti apsaugomas nuo 6 val. ryto iki 23 val. vakaro. Džiaugiuosi, kad tarnybos, kurios dalyvavo komiteto posėdyje, vienbalsiai palaikė šią nuostatą.

Tuberkuliozės ligoninę kelti į miesto centrą negalima

Priėmė sprendimą dėl išvažiavimo posėdžio į Panevėžį. Ten visuomenė yra sunerimusi, surinkta nemažai gyventojų parašų dėl ketinimų perkelti Panevėžio tuberkuliozės ligoninę į miesto centre esančią infekcinę ligoninę. Komitetas išvažiavimo posėdžio metu aplankė šias gydymo įstaigas ir „Vilties“ vidurinėje mokykloje susitiko su Panevėžio bendruomene. Įsitikinome, kad kelti tub. ligoninę į miesto centrą, kur šalia būtų įsikūrę vaikų darželis, mokykla, o gyventojai gyvena už keliolikos metrų, negalima. Akivaizdu, kad apskritis, priėmusi tokią sprendimą, neatsižvelgė į viešąjį interesą, todėl mes rekomendavome Panevėžio apskričiai peržiūrėti savo sprendimą. Tuo labiau, kad kituose miestuose – tiek Kaune, tiek Vilniuje – Sveikatos apsaugos ministerija vykdo priešingą politiką – ketina iš centro esančias ligonines iškelti į nuošalesnes vietas, į miestų pakraščius. Matyti, kad nėra bendros politikos.

Eilės pas gydytojus galima sumažinti

Išvažiavimo posėdžio metu taip pat pastebėjome, – kas būdinga ir visai Lietuvai, – kad asmens priežiūros paslaugų prieinamumas Panevėžio apskrityje nepakankamas ir nuolat blogėja. Įvertinus visą gautą

informaciją matyti, kad ypač per pastaruosius dvejus metus paslaugos grubiai centralizuojamos ir paslaugų prieinamumas, ypač kaimo gyventojams, blogėja. 2000 m. Panevėžio apskrities ligoninė visų apskrities stacionariųjų paslaugų teikė 47 proc., o šiais metais – apie 56 proc. Tai akivaizdus paslaugų centralizavimas. Jeigu stacionarioms paslaugoms apmokėti 2000 m. Panevėžio ligoninei buvo skiriama apie 49 proc., tai dabar 55 proc. visų apskričiai stacionarioms paslaugoms skirtų lėšų. Rekomendavome SAM, skirstant pinigų, atsižvelgti į patvirtintus prioritetus, tai yra žymiai daugiau finansuoti pirminę sveikatos priežiūros grandį.

Komitetas taip pat priėmė radikalių sprendimų ir rekomendavo Sveikatos apsaugos ministerijai ne-centralizuoti tų paslaugų, kurios dažniausiai reikalingos žmonėms. Įvardijom, kad neturėtų būti centralizuojamos pediatrijos, chirurgijos, akušerijos-ginekologijos, terapijos, psichosomatinės ir intensyviosios terapijos arba reanimacijos paslaugos. Rekomendavome šias paslaugas nefinansuoti tik tais atvejais, jeigu jos yra nesaugios arba ženkliai sumažėjus šių paslaugų poreikis. Mes dar kartą atkreipėme dėmesį, kad ne SAM turėtų nurodinėti, kokioje ligoninėje koks profilis turėtų būti finansuojamas, bet sprendimą turėtų lemti poreikis, kokybė, o sprendimą turėtų priimti vietos savivaldybė, pasitarusi su vietos bendruomene.

Manom, kad galima būtų sumažinti ir eiles pas gydytojus. Pirmiausia turėtų būti peržiūrėta kompensuojamųjų vaistų receptų išrašymo tvarka: rekomendavome SAM peržiūrėti privalomų šeimos gydytojams specialistų konsultacijų skaičių. Panevėžio ligoninės vyr. gydytojas dr. Gutasukas pateikė pavyzdį, kad išrašius vieną kardiologinį vaistą kardiologo konsultacija būtina kas pusę metų. Tokių konsultacijų mieste sudaro dešimt tūkstančių. Taigi sumažinus per metus vieną privalomąją konsultaciją ir palikus tik vieną privalomąją konsultaciją per metus, jų per metus sumažėtų 10 tūkst., o reikia turėti galvoje, kad viena konsultacija kainuoja daugiau kaip 30 tūkst. Lt. Tai galima įsivaizduoti, kiek vienas biurokratinis suvaržymas atneša nuostolių valstybei.

Apsilankėm Panevėžio Priklausomybių ligų centre, Sporto medicinos centre ir pamatėm, kad šios įstaigos blogai finansuojamos, nėra įrangos, neišskios įstaigų funkcijos, jų veikla nėra sistemine. Rekomendavome peržiūrėti tų įstaigų veiklą.

Kauno onkologinė ligoninė turi likti savarankiška

Komitetas svarstė ir Kauno onkologinės ligoninės prijungimą prie Kauno klinikų. Buvom gavę Seimo antikorporacinės komisijos išvadą, kuriose prašoma dar kartą apsvaistyti sprendimą dėl onkologinės ligoninės prijungimo. Kadangi valdininkai iki šiol nerado jokio sprendimo, reikėjo įsikišti politikams. Buvo prieita prie radikalaus sprendimo siūlyti atstatyti Kauno onkologinės ligoninės savarankiškumą. Akivaizdžiai pamatėme, kad paslaugų pri-

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Piliečio pareigos valstybei — valstybės pareigos piliečiui

Kiekvienam legaliam imigrantui suteikiama proga įsigyti JAV pilietybę. Tai daugelio svajonė, nes su pilietybe siejamos lengvatos ir privilegijos, kurios nepiliečiams neprieinamos.

Mūsų tautiečiai — ir atvyksieji į šią šalį po Antrojo pasaulinio karo, ir po Lietuvos nepriklausomybės atgavimo, norėdami tapti JAV piliečiais, turėjo laikyti egzaminus, atsakant į klausimus iš Amerikos istorijos, konstitucijos ir kitų, kiekvienam piliečiui privalomų žinoti, sričių. Tiesa, egzaminai nebuvo sunkūs, o kai kurie klausimai — tiesiog „primityvūs“, bet vis tiek reikėjo pasiruošti ir į juos atsakyti — angliškai. Daugelis vargais negalais į tuos klausimus atsakydavo, bet anglų kalbos taip ir neišmoko. Anksčiau lietuviams, susitelkusiems kai kuriose didžiųjų miestų apylinkėse, angliškai mokėti ir nereikėjo, nes visa aplinka buvo lietuviška: ir paš gydytoja, ir valykoje, ir parduotuvėje, ir bažnyčioje buvo galima susikalbėti lietuviškai. Meksikiečiams dabar dar lengviau. Kadangi šios tautybės imigrantai Amerikoje labai gausūs, vietinės įmonės, įstaigos (net valdiškos), gamyklos ir parduotuvės tapo dvikalbėmis: visur galima susikalbėti ispaniškai.

Nors pasigirsta priešišku balsu, raginančiu į Ameriką grąžinti vien anglų kalbą, tačiau kol kas nieko konkretaus nedaroma. Vis dėlto vienas žymus pasikeitimas planuojamas ir ateinančių metų pavasarį jau bus pradėtas įgyvendinti, pakeičiant ir pilietybės egzaminų klausimus, ir visą jų sąvoką apskritai. Užduot paprastų (ir juokingai lengvų) atsakymų, kuriuos būsimas pilietis kalte iškala iš gautos knygelės, naujame procese svarbiau ne tikslus atsakymas, bet supratimas: ką reiškia Amerika, jos konstitucija, jos pasaulėžiūra ir pasaulėjauta. Jeigu imigrantas tai išsąmonins, jis bus geresnis ir naudingesnis šios šalies pilietis. O tai juk kiekvieno piliečio pareiga valstybei, kuriai jis, priimdamas pilietybę, prisiekia savo ištikimybę. Tačiau tuo pačiu ir valstybės

įsipareigoja, gerbti piliečio teises.

Kur nubrėžiama ta neperžengiama linija, kurios sargyboje stovi valstybės konstitucija? Ne taip jau ilgoje Amerikos istorijoje ypač daug dėmesio buvo kreipiamas, kad ta linija nebūtų peržengta ir piliečio konstitucinės teisės nepažeistos. O viena tų teisių — asmens privatus gyvenimas, į kurį valstybė nesikiša, nebent būtų pažeisti įstatymai.

Pasirodo, kad po 2001 m. rugsėjo 11-osios daug kas pasikeitė, kai Amerikos valdžia ėmėsi kraštutinių priemonių apsaugoti nuo naujų teroristinių išpuolių, net jeigu nuo to turėjo nukentėti asmens pilietinės teisės ir laisvės. Daugelis į tai žiūrėjo pro pirštus, tikint, kad tai vienintelis būdas išvengti teroristų pavojaus.

Juo daugiau laiko praeina nuo tos lemtingos datos, tuo mažiau apie pilietinių laisvių pažeidimus girdėti. Žmonės apsirato ir tiki, kad „kraštutinės priemonės“, įvestos po rugsėjo 11-osios, seniai panaikintos, išskyrus galbūt kai kuriuos nepatogumus oro uostuose, ypač tarptautinių skrydžių keleviams. Deja, pasirodo, kad atitinkamos valstybinės įstaigos tyliai ir slapta renka asmeninius duomenis apie kiekvieną, pasinaudojantį oro linijų paslaugomis. Registruojamos visos smulkmenos, susietos su skrydžiais, ir ne tik su kelionėmis, bet ir su kasdieniu žmogaus gyvenimu. Ypač kreipiamas dėmesys, ar asmuo nebuvo areštuotas, būtinai pažymint jo kilmę ir kaip dažnai keliauja. Visa tai, sakoma, yra dėl saugumo, nes padeda „atsijoti“ būsimus teroristus bei asmenis, galinčius su jais turėti ryšių. „Didysis brolis“, kaip čia dabar įprasta vadinti, vis dažniau ir agresyviau stebi savo valstybės gyventojus ir skirsto juos „į kategorijas“. Galima sutikti, kad visa ta surinkta medžiaga gali ilgainiui pasitarnauti šalies apsaugai, bet jeigu ji patenka į „netas“ rankas, jeigu ja piktnaudžiaujama? Ar valstybė neturi pareigos apsaugoti savo piliečių laisvės, kurias jiems laiduoja šalies konstitucija?

einamumas onkologiniams ligoniams Kauno apskrityje ženkliai pablogėjo, po šio sprendimo apie 30 proc. ambulatorinių ligonių, besigydyusių Kaune, dabar atvyksta gydytis į Vilniaus onkologinį institutą. O Kauno ligoninė verčiama slaugos ligonine.

Reikia Valstybės kontrolės paslaugų

Dar vienas radikalus sprendimas — kreiptasi į Valstybės kontrolę, kad 2007 m. būtų atlikti patikrinimai kai kuriose sveikatos įstaigose, pvz., dviejose universitetų ligoninėse, dviejose apskričių ir rajonų ligoninėse ir dviejose sveikatos priežiūros centruose, įvertinant viešuosius pirk-

mus — medicinos priemonių ir vaistų. Mes turime informacijos, kad vaistų, medikamentų ir medicinos priemonių pirkimo kainos medicinos įstaigose ženkliai skiriasi. Taip pat paprašėme Valstybės kontrolės valstybės auditą atlikti Respublikiniame AIDS centre, Aplinkos sveikatos centre, Vilniaus apskrities priklausomybių ligų centre ir esant galimybėms — visuose priklausomybių ligų centruose bei Nacionaliniame kraujo centre.

Manau, kad šie visi sprendimai pirmiausia bus naudingi visuomenei, nes neleis Lietuvoje toliau bloginti paslaugų prieinamumo.

Parengė
Audronė V. Škiudaitė

LIETUVIŲ TELKINIAI

PHILADELPHIA, PA

Mokykimos pastebėti šalia esantį žmogų

Artėja pačios gražiausios šventės — Kalėdos. Išpuošose parduotuvėse skamba kalėdinė muzika, žmonės perka dovanas, puošia namus — sukuriamą tikrai šventinę nuotaiką. Bet mano mintys per šias šventes nesulaikomai keliauja namo į vaikystę (6-8 dešimtmetis), į nedidelį šiaurės rytų Lietuvos kaimą pas tėvus, pas kaimynus. Taip buvo visada. Kur mes, vaikai, bebūdavome išvykę mokyti, Kūčios buvo toks metas, kai šeima privalėjo būti kartu. Dėdavome didžiules pastangas (juk tarybiniais metais Kalėdos buvo eilinė darbo diena), kad užgimusį Dievą galėtume pasveikinti kaip šeimą. Mano tėvai jau sugrįžo į Amžinuosius namus, mano gimtasis kaimas sugriautas ir sunaikintas. Dauguma kaimynų irgi jau ilsisi ramybėje, kiti — išsiskirstę po Lietuvą ir net po platųjį pasaulį. Bet tai ne kliūtis man grįžti mintimis į gimtuosius namus — per Kūčias pabendrauti su mielais žmonėmis.

tangų ir išradingumo, kad šeiminkės gautų šventėm žuvies, silkės ar mielių. Jeigu viena moteriškė gavo kur nors mielių, tai reiškė, kad ir visas kaimas (dalindavosi tarpusavyje mieles, silkės) pakvips šviežių pyragų kvapais. Prieš sėdant prie Kūčių stalo, visa šeima būtinai privalėjo išsimaudyti pirtyje. Turėdavo būt šventiškai pašerti gyvuliai, pridintos bitutės, kad pavalgytų. Visi pasimelsdavome, prisimindavome mirusiuosius, pasidžiaugdavome užgimusi Kristumi ir, susėdę prie baldų padengto kalėdinio stalo, pradėdavome švęsti Kristaus gimtadienį. Pačios Kalėdos mums skyrėsi nuo kitų tarybinių darbo dienų tik tuo, kad prieš darbus/pamokas mes eidavome dalyvauti šv. Mišiose.

Mūsų ir aplinkinių kaimų žmonės buvo labai geri — visada pagalvodavo pirmučiausia apie kitus. Nė vienas žmogus (ar tai būtų kaimynas, ar giminaitis) per Kūčias nebūdavo paliktas vienas švęsti Kristaus gimta-

Rimas Gedeika aiškina Philadelphia V. Krėvės lit. mokyklos mokiniams apie lietuvius karius Afganistane.

Neišpasakytai nuostabus buvo mano vaikystės Kūčių vakaras. Neturėjome mes kalėdinių lempučių, neturėjome kalėdinės muzikos, nebuvo net kalėdinių dovanų, bet visa tai atstodavo tarpusavio meilė, Dievo artuma ir gamtos grožis. Kūčių naktis būdavo tokia nuostabi: žmonės, užmiršę savo kasdienes problemas, sėsdavo šeimomis prie šventinių stalų; dangus įžiebėdavo savo dangiškas švieses dieviškoje katedroje; visų kaimynų langeliai suspindėdavo kalėdiniu džiaugsmu; sniegas sidabru išpuošdavo laukus; viską apgaubdavo, nepaprastu paslaptingumu, žavinti tyla; dangus susijungdavo su žeme — garbė ir šlovė užgimusiam Kristui!

Tą dieną negalėjome valgyti maisto nei su mėsa, nei su pienu — buvo pasninkas. O mama visą dieną čirškindavo svogūnus, lupdavo silkės, kepėdavo šližikus, virdavo spanguolių kisielių. Reikėjo dėti nemažai pas-

dienio. Jeigu buvo koks nors vienišas žmogus, tai jį būtinai kas nors pakviesdavo į savo namus kūtioti. Nuo vaikystės laikų išliko manyje jausmas, kad visada reikia pagalvoti apie kaimynus, artimuosius: ar jie turi artimųjų ratą, su kuriais galės pasidalinti kalėdiniu džiaugsmu? Aš visada žinojau, kad aplinkui besilinksminantys žmonės labai sustiprina nusiminusių (koks nors artimas žmogus mirė, toli nuo namų, toli nuo draugų) žmonių vienišumo jausmą.

Ir todėl, kai Rimas Gedeika paminėjo, kad Afganistane tarnauja Lietuvos kariai ir gal mūsų, Philadelphia V. Krėvės lituanistinės mokyklos mokinukai galėtų pradžuginti juos Kalėdų proga laiškeliais, mažais siuntinukais, aš labai apsidžiaugiau. Tie jauni kareivėliai per Kalėdų šventes jausis tikrai labai vieniši ir liūdni, būdami taip toli nuo savo gimtųjų namų, artimųjų.

Visi mokytojai, mokiniai ir jų

Darbą pradėjo dvi naujos garbės konsulės JAV

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro Petro Vaitiekūno lapkričio 23 dienos įsakymu darbą pradėjo dvi naujos Lietuvos Respublikos garbės konsulės Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Nuo šiol Astra Julianna Michels vykdys konsulinės funkcijas Las Vegas mieste ir Nevada valstijos konsulinėje apygardoje, o Romualda Kličius — Georgia valstijoje.

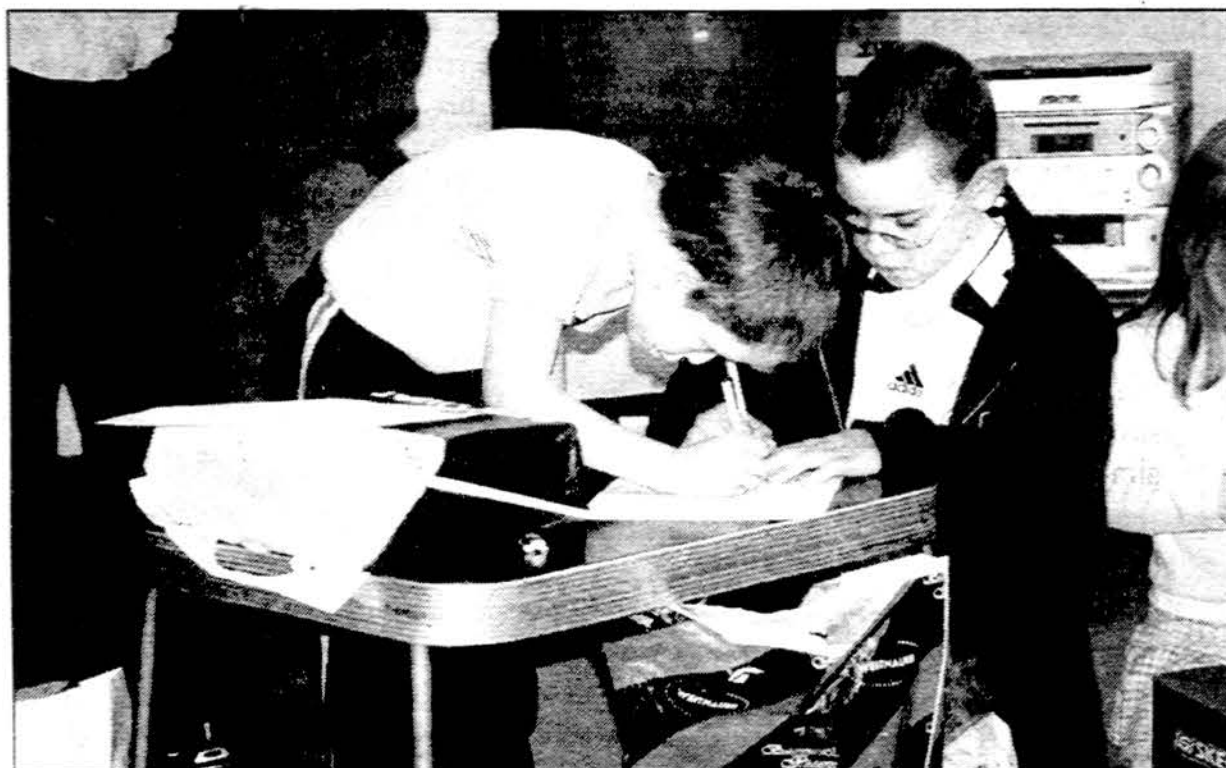
Šiuo metu Lietuva Jungtinėse Amerikos Valstijose turi 17 garbės konsulų.

Garbės konsulė Atlanta (GA)

Roma Kličienė
1202 Lexham Drive
Marietta, GA 30068
Tel: 770-992-6620
kliciusa@belsouth.net

Garbės konsulė Las Vegas (NV)

Astra Julianne Michels
2747 Paradise Rd., Suite 106,
Las Vegas, Nevada 89109
Tel: 702-892-0499
astrajm@yahoo.com

Mokiniai rašo laiškelius lietuviams kariams, kad jiems Kalėdų šventės būtų linksmesnės.

tėveliai su malonumu ėmėmės darbo. Ir šiuo metu mūsų siuntinėliai su gražiausiais sveikinimais ir palinkėjimais kariais jau keliauja per vandenynus, kalnus ir dykumas... į Afganistaną. Tame siuntinėlyje keliauja net keli „Draugo“ ir „Amerikos lietuvio“ numeriai. Philadelphia Lietuvos Bendruomenė prisidėjo prie siuntimo išlaidų sumažinimo. Žinoma, mūsų siuntinėliai ir sveikinimai, nepanaikins kareivių vienišumo ir ilgesio jausmų namams, bet tikimės, jog jiems bus smagu sužinoti, kad apie juos kas nors pagalvojo. Taip pat tikimės, kad, ruošdami sveikinimus ir siuntinėlius, mūsų vaikai turėjo progą pasimokyti pagalvoti apie savo artimą, o ne tik apie save.

Kviečiu ir visus „Draugo“ skaitytojus Kalėdų proga prisiminti vienišus, nuskriaustus, sergančius, esančius toli nuo gimtųjų namų, draugų — bent nuoširdžiu žvilgsniu, šypsena ar žodžiais pasveikinkime, padrąsinkime vieni kitus, padėkime vieni kitiems. Juk mes visi, išsibarstę po

platųjį pasaulį lietuviai, irgi esame tarsi viena didelė šeima. Neišsiskaidkime savo lietuviškos šeimos taip lengvai ir lengvabūdiškai. Juk Kalėdos, tai ne mūsų asmeninė šventė, kurios metu turėtume apipilti tik save ir tik savo šeimos narius dovanomis. Juk Kalėdos, tai Kristaus gimtadienis!!!! Pasveikinkim Jį su gimtadieniu! Mato Evangelijoje Kristus išvardija, kiek ir kokias dovanas mes Jam galime padovanoti: pavalgydinti, pagirdyti, priglausti, apmokyti, aplankyti, ateiti.... Ir paaikšino: „Iš tiesų sakau jums, kiek kartų tai padarėte vienam iš šitų mažiausiųjų mano brolių, man padarėte“ (Mato Evangelija 25:40). Pasveikinkime užgimusį Kristų, prisiminkime savo „mažiausiuosius brolius ir seseris“!

Prasmingu, turiningu ir linksmu Šv. Kalėdų visiems ir visoms!

Vitalija Dunčienė
Philadelphia V. Krėvės
lituanistinės mokyklos
3 klasės mokytoja

Pabaigus rašyti Lietuvos kariams Afganistane kalėdinius sveikinimus ir supakavus dovanėles.

Dar viena lietuviška salelė po dideliu Bendruomenės skėčiu!

Visai neseniai, š.m. spalio mėn. pabaigoje, Rytinėje pakrantėje, North Carolina, netoli dvynių miestų Raleigh-Durham, įsisteigė nauja JAV Lietuvių Bendruomenės apylinkė.

Šioje, klimatu patrauklioje, valstijoje gyvena gal ne tiek jau ir daug lietuvių, bet štai susitelkę apie 30 jaunų šeimų – daugiausia atvykusių dirbti universitetuose, medicininių technologijų, bei vaistų kompanijose. Vasarą lietuvių būrys šiose vietovėse gerokai pagausėja – pagal studentų programą „Work and Travel“ atvažiuoja nemažai lietuvių studentų dirbti kurortuose prie vandenyno, vienas žinomiausių – Outer Banks.

Daugelis jaunų, čia gyvenančių ir dirbančių, šeimų augina po kelias atžalas ir be abejo jų tėveliams rūpi, kad vaikai turėtų galimybę su savo bendraamžiais bendrauti ir lietuviškai. O ir tėveliai nori susitikti su savo tautiečiais bei pabendrauti gimtąja kalba.

Taigi, viskas prasidėjo nuo nedidelių susibūrimų per mums visiems brangias šventes bei nuo minties steigti lietuvišką mokyklėlę. Steigiamosios apylinkės valdybos pirmininku buvo išrinktas dr. Enrikas Vainorius, gydytojo specialybę įgijęs Kauno medicinos akademijoje, šiuo metu dirbantis Pharmaceutical Product Development bendrovėje; vicepirminke – Asta Sorensen. Geros valios ir noro burtis į bendruomenę buvo daugeliui, sutinka dr. Vainorius, tačiau dar reikia ir ryžto bei užsispyrimo tai įgyvendinti.

Mes nuoširdžiai sveikiname naująją Šiaurės Karolinos apylinkę ir tikimės, kad ir daugiau lietuvių imsis organizuoti JAV LB apylinkes, ten kur jų dar nėra!

Jei kas ieškote lietuvių North Carolina valstijoje ir norite dalyvauti lietuviškuose renginiuose, prašome kreiptis į naujai įsisteigusios apylinkės pirmininką

Dr. Enriką Vainorių,

tel: 919 607 0371;

fax: 877 836 6694;

el. paštas:

enrikas@nclietuviai.com

www.nclithuanians.com

Šiuo metu JAV Lietuvių Bendruomenę sudaro 10 apygardų: Connecticut'o, Boston'o, New York'o, Ohio, Pietryčių, Floridos, Michigan'o, Vidurio Vakarų, Kryžkelės, ir Vakarų su 61 apylinkė ir 6 įgaliotiniai. Per paskutinius trejus metus įsisteigė LB apylinkės: San Antonio, Texas; Lake Ozark, Missouri; Floridos Pietvakariuose; Naperville, Illinois; ir naujosios – North Carolina.

Jūratė Mikšėnienė
JAV LB įstaigos vedėja

Margumynai

Koks yra tobulai juokingas veidas

Mokslininkai suderino 20-ies populiariausių komikų veido bruožus, pagal kuriuos sukūrė tobulo komiko išvaizdos šablono, praneša „Reuters“.

Jie padarė išvadą, kad žmones geriausiai prajuokins apvalaus veido, žema kakta, plačia nosim, švelnių moteriškų bruožų komikas.

Stirlingo universiteto mokslininkai nusprendė, kad labiausiai šiuos reikalavimus atitinka britų komikas Ricky Gervais. R. Gervais sako, kad tokios tyrėjų išvados jį pribloškė.

„Visus šiuos metus maniau, kad tarptautinę komiko karjerą padariau dėl sugebėjimo aštriai komentuoti, taikliai vaizduoti įvairius personažus ir dėl tobulų aktorius gabumų. Pasirodo, man pasisekė tik dėl to, kad

turiu riebių mergaitišką veidelį“, – stebisi vienas garsiausių Didžiosios Britanijos komikų.

Gydytojas psichologas Anthony Little atliko tyrimus, pagal kuriuos mokslininkai nustatė, kokios išvaizdos žmonės labiausiai kelia juoką.

A. Little žmonėms rodė dvidešimties populiariausių Didžiosios Britanijos komikų nuotraukas ir stebėjo, kaip tiriamieji į jas reagavo.

„Moteriški veido bruožai leidžia manyti, kad žmogus simpatiškas ir bendraujantis, o mūsų pirmas įspūdis apie komikus ir yra būtent toks. Mes įsivaizduojame, kad komikai turi būti draugiški, lengvai bendraujantys ir juokingi“, – sako psichologas.

Alfa.lt

Vagį išdavė pilvo diegliai

Vokietijoje pavogtą žiedą prarijusį vagį išdavė jo paties kūnas, kai per apklausą policijoje jam ėmė raižyti pilvą. Vyras buvo nuvežtas į ligoninę, kurioje per tyrimą rentgeno aparatu paaiškėjo, kad jo pilve yra žiedas.

Vakariame Bergiš Gladbacho mieste policijos pareigūnai ne tarnybos metu pastebėjo, kaip 30 metų vyras iš vienos parduotuvės vitrinės kažką vagia, tačiau jį apieškoję aptiko tik tuščią dėžutę, penktadienį pranešė vienas policijos atstovas spaudai.

„Jis teigė pačiupęs dėžutę ir pamatęs, kad ji yra tuščia. Tačiau pardavėjas tvirtino, kad joje buvo žiedas, – sakė atstovas spaudai. – Per apklausą sulaikytas vyras pasiskundė stipriais pilvo skausmais. Įtarus apendicitą, jis buvo nuvežtas į ligoninę“.

Medikai persvietė pacientą rentgeno aparatu ir aptiko pavogtą žiedą, kurį ištraukė prie skrandžio zondo prikabinu pincetu.

BNS

Nors dirbti tekdavo lauke, šaltyje ir be pirštinių, alkanam ir plonai apsirengus, nebuvo taip baisu, kaip būti bloke ir kęsti nuolatinį smogikų varginimus bei kankinimus.

STOVYKLA STOVYKLOJE

Rusų karo belaisvių stovykla, vadinama „Karo belaisvių darbo stovykla“, buvo griežtai izoliuota. Ji buvo iš dalies aptverta aukšta medine, iš dalies geležine tvora. Be to, visur aplinkui stovėjo dar smogikai sargybiniai, kurie tuoj šaudavo be perspėjimo, jei kuris iš suimtųjų mėginavo prie tvoros prisitarti.

1941 metais rudenį į tą stovyklą keliais ešalonais buvo atvartyta apie 12,000 rusų karo belaisvių sunaikinti. Juos suvarydavo po 10,000 ir daugiau į vieną baraką. Barakų langai buvo apdažyti baltais dažais. Kas tenai darydavosi, man papasakojo vėliau keli karo belaisviai rusai, kuriems laimė lėmė išlikti gyviems.

Į barakus atvartiesiems rusams karo belaisviams nuvilkdavo visus šiltus drabužius. Palikdavo tik kelnės ir vasarinį kareivišką švarkuką. Per visą dieną, darganojant ar šalant, jie pusnuogiai turėjo stovėti lauke. Tik pietų pavalgyti įleisdavo į baraką. Lovų ir čiužinių jų barake nebuvo. Per naktį jie turėjo gulėti arba sėdėti (visiems vietos gulėti nebuvo) ant plikų grindų. Užsikloti nieko nedavė, nors barakas nebuvo šildomas. Naktį pasidarydavo labai trošku, bet langų atidaryti neleisdavo. Jų stovyklos vadovai buvo suimtieji prasikaltėliai–recidyvistai. Tie žinojo, kad rusai čia atvežti sunaikinti, dėl to jiems neduodavo viso maisto davinio, kuris buvo virtuvės paskirtas. Duonos jiems duodavo tik pusę davinio, o riebalų arba visiškai neduodavo, arba tik labai retai. Virtą valgį, kurį parnešdavo iš virtuvės, pirma dalindavo visiems blokų pareigūnams ir kalifaktoriams, kiek tie norėdavo. Kas atlikdavo, išdalindavo belaisviams. Kas išdrįsdavo dėl to skųstis, tą arba tuoj pribagdavo, arba nukankindavo iš lėto. Belaisvių iš stovyklos rajono neišleisdavo. Jei jie mėgindavo pasiskųsti smogikams, jie tegalėjo kalbėti per vertėją, dalyvaudant blokavui. Tokiu būdu blokavai visuomet viską sužinodavo ir galėdavo visiems mėginimams užkirsti kelią. Su priemonėmis jie nesiskaitydavo.

Vienas belaisvis man papasakojo, kaip kartą įsiutęs blokavas kirto vienam jo draugui ažuoliniu stipinu per galvą taip stipriai, jog plyšo ir persiskyrė. (Tuo metu stovykloje buvo ardomi kariški

NACIŲ PRAGARE
Kalinio Nr. 40627 išgyvenimai
nacių koncentracijos stovyklose
1941–1945
JONAS GRIGOLAITIS
Nr. 19

karo grobio vežimai ir malkos dalijamos blokams šildyti). Tai matydami, kiti belaisviai nebeišdrįso prieš blokų pareigūnus nė žodžio pasakyti.

Nuslėptą maistą blokų pareigūnai parduodavo savo draugams ar pažįstamiems už pinigus arba už kitas prekes. Tuo būdu susidarė juodoji birža. Už kepalėlį duonos, sveriantį 1,500 gramų, mokėdavo 12–15 markių. Geri „pažįstami“ pirkdavo pigiau. Vienas man papasakojo, kad jis turėjęs rusų barakuose pažįstamą pareigūną ir iš jo visą laiką pirkdavęs kilogramą dešros už 5 markes. Kai produktai eidavo per trečias ar ketvirtas rankas, jų kainos taip pat keli kartus pakildavo. Marmelado parduodavo kibirais, o tie, kuriems tas maistas buvo skiriamas, mirė badu.

Bet toks naikinimo tempas pasirodė stovyklos vadovybei per lėtas. Pradėjo rusus žudyti masiškai. Pavakarėje ateidavo smogikai į blokus ir paklausdavo belaisvių, kas norėtų vykti pas ūkininkus į darbus. Visi prašydavosi, nes kiekvienas norėjo kuo greičiausiai iš to pragaro ištrukti. Smogikai tada atrinkdavo tam tikrą skaičių „savanorių“, dažniausiai po 250, o kartais ir po daugiau, ir išvesdavo. Juos pirma nuvesdavo į didelį baraką, vadinamąjame „pramonės kieme“, kur buvo pastatyti keli vežiojami krematoriumai. Barake liepdavo jiems nusirengti ir po to siųsdavo pas smogiką su baltu chalatu sveikatos „patikrinti“. Tas, užrašęs belaisvio numerį, liepdavo stoti prie prietaiso, esančio prie sienos, „ūgiui išmatuoti“. Toje vietoje sienos nebuvo, o tik anga, uždengta drobule. Kai belaisvis atsistodavo po įtaisų „ūgiui matuoti“, iš užpakalio smogikas paleisdavo pistoleto šūvį į pakaušį, o kitas smogikas sučiupdavo virstantį ir įtraukdavo jį už sienos. Ten lavonus sukradavo į dideles krūvas ir paskui degindavo dieną ir naktį be pertraukos. Kaulai nesudegdavo per tokį masinį deginimą. Juos su pele-

nais išmesdavo laukan. Visa stovykla ir apylinkė ėmė dvokti mėsos degėsiomis. Kai smarvė pasidarė nebepekeliama ir apylinkės gyventojai pradėjo skųstis, apdegusius kaulus įsakė pakasti arba išvežus į mišką degino.

Tokiu būdu per kelis mėnesius išžudė ir sudegino apie 12,000 karo belaisvių. Kai ta partija buvo baigta, vėl atvarė apie 4,000 belaisvių. Per dvejus metus jų beliko apie 600, nors jų jau nebešaudė. Jie mirė badu ir nuo įvairių ligų.

1942 metų pavasarį stovykloje buvo toks įvykis.

Iš stovyklą atvarė rusų karo belaisvių ešaloną. Stovykloje tikrinant skaičių pasirodė, kad dviem belaisviais buvo daugiau, negu transporto lydraštyje nurodyta. Raštininkas – raportfiureris atrinko iš būrio du karininkus ir pastatė juos prie vartų. Kitus pasiuntė į belaisvių stovyklą. Tie du atskirtieji porą valandų stovėjo prie vartų, prieš raštinės langus. Tada iš raštinės pasigirdo keli šūviai ir mes pamatėme, kaip stovėję prie vartų rusai sugriuvo. Neilgai trukus atėjo lavonų nešėjai ir juos nunešė į krematoriumą. Paaiškėjo, kad girti smogikai, norėdami pasidaryti sau pramogą, pro langą ėmė šaudyti į stovinius.

Tatai įvyko prieš vakarą. Tą vakarą atneštųjų lavonų nebesudegino. Jie paliko krematoriume iki kito ryto. Kai iš ryto krematoriumo vorarbeiteris (prasikaltėlis–recidyvistas) atėjo į krematoriumą, rado vieną rusą, besizvalgantį pro langą. Jis tuoju nuėjo pranešti raporto viršininkui, kad vienas „numirėlis“ dar gyvas ir net vaikštinėja. Nežinia, ar jis prie vartų buvo tik sužeistas ir vėliau atsigavo, ar antrasis virsdamas jį buvo pargriovęs. Raporto viršininkas pasakęs:

— Kas kartą pateko į krematoriumą, tas nebegali išeiti!

Tas pats raporto viršininkas atėjo į krematoriumą ir nušovė dar gyvą rusą.

Buvo ir tokių atsitikimų, kad nubadėję ir persalę suimtieji sustingdavo ir išvirsdavo. Juos kaip numirėlius nunešdavo į krematoriumą. Šiltoje patalpoje kartais tokie atsigaudavo ir pradėdavo vaikštinėti. Tokius „nedrausmingus numirėlius“ pats krematoriumo vorarbeiteris užmušdavo kokių gelžgalių į imesdavo į krosnį. Kiek lavonų jam pristatydavo, tiek jis sudegindavo. Jei kas buvo dar pusgyvis, tą užmušdavo, nes, anot jo, „anksčiau ar vėliau — visiems reikia eiti tuo keliu į laisvę“. Kas jau kartą nusilpo, tas nebeturėjo vilties gyvas išeiti. Tik stebuklas tokį galėjo išgelbėti. O tokių stebuklų vis dėlto pasitaikydavo. Aš pats jaučiuos tik per stebuklą išlikęs gyvas. **Bus daugiau.**

Kalėdų karavanui — prezidento dovanos

A. Adamkienė ir prezidentas V. Adamkus į kelionę po Lietuvą išlydėjo Kalėdų karavaną. Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

Vilnius, gruodžio 4 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma bei visi Prezidentūros darbuotojai pirmadienį į kelionę po Lietuvą išlydėjo Kalėdų karavaną.

Pirmoji šalies pora karavanui perdavė didžiulį pliušinį meškiną ir knygų — enciklopedijų vaikams.

Kalėdų karavanas, renkantis dovanėles Almos Adamkienės labdaros ir paramos fondo remiamų mokyklų auklėtiniams, pirmadienį taip pat užsuko prie Vyriausybės bei Seimo rūmų, Švietimo ir mokslo bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų. Kara-

vaną lydi Kalėdų senelis ir elfai.

Per penkių dienų turą Kalėdų karavanas aplankys Vilniaus, Kauno, Alytaus, Utenos ir Panevėžio regionų miestus ir kaimus. Sustodamas prie valstybinių institucijų, didžiųjų prekybos centrų „Maxima“ karavanas rinks dovanėles, kurias kartu su muzikine Kalėdų senelio programa nuves ir padovanos daugiau nei 3,000 moksleivių, besimokančių 11-oje kaimiškųjų rajonų mokyklose.

Prie šio Kalėdų karavano dovanų rinkimo akcijos kviečiami prisidėti visi Lietuvos gyventojai.

Šiauliečiai kaltinami prekyba žmonėmis

Šiauliai, gruodžio 4 d. (Alfa.lt) — Šiaulių apygardos prokuratūra Šiaulių apygardos teismui perdavė baudžiamąją bylą, kurioje organizuota asmenų grupė yra kaltinama prekyba žmonėmis, vertimusi kito asmens prostitucija, vaiko įtraukimu į nusi-kalstamą veiklą.

Kaip rašoma Šiaulių apygardos prokuratūros pranešime spaudai, teismui perduotoje byloje yra kaltinami iki šiol neteista Jolanta Razmienė (gim. 1963 m.), jau du kartus teistas Sigitas Kaminskas (gim. 1976 m.), neteistas Kęstutis Navickas (gim. 1986 m.), du kartus teistas Robertas Songaila (gim. 1985 m.), du kartus teistas Remigijus Šimutis (gim. 1979 m.), keturis kartus teistas Adrijus Klimecas (gim. 1973 m.), neteista Ramunė Gričienė (gim. 1983 m.) ir vieną kartą jau teistas Arnoldas Razma (gim. 1987 m.).

Ikiteisminis tyrimas dėl prekybos žmonėmis buvo pradėtas 2004 m. birželio mėn. Prie šios bylos buvo pridėtos dar aštuonios panašios bylos.

Atliekant ikiteisminį tyrimą nustatyta, kad organizuota grupė, vadovaujama kaltinamosios J. Razmienės, nuo 2004 m. gegužės iki 2005 m. vasario iš Lietuvos išgabeno ir Didžio-

joje Britanijoje albanų tautybės asmenims pardavė 10 merginų, iš kurių dvi buvo nepilnametės.

Be to, dviejų merginų parduoti albanų tautybės vyriškiams nepavyko, nes Londono oro uoste organizuotos grupės nariai R. Songaila ir K. Navickas buvo sulaikyti Didžiosios Britanijos teisėsaugos pareigūnų. Prokuratūrai ir policijos pareigūnams pavyko nustatyti, kad viena mergina albanams kainuodavo nuo 2,000 iki 5,000 Didžiosios Britanijos svarų sterlingų. Iš viso dešimt merginų buvo parduota už nemažiau kaip 31,000 svarų sterlingų.

Atliekant ikiteisminį tyrimą nustatyta, kad minėta nusikalstama grupė prostitucijai buvo pardavusi ir daugiau merginų, kurių tikslaus skaičiaus tyrimo metu nepavyko nustatyti, be to, jos nesikreipė į teisėsaugos institucijas pranešti apie šiuos nusikaltimus. Tačiau prokuratūros bei policijos pareigūnų tyrimo metu surinkti duomenys leido minėtai organizuotai grupei pateikti kaltinimus ir dėl prekybos žmonėmis.

Organizuota grupė veikė vadovaujama J. Razmienės, paskirstydavusios grupės nariams pareigas, nurodydavusios kaip veikti.

SPORTAS

* Estijos sostinėje vykusiame atvirajame šios šalies smiginio čempionate sėkmingai rungtyniavo Lietuvos atstovai, iškovoję vieną aukso, du sidabro bei tris bronzos medalius. „Estonia Open 2006“ čempione tapo Rytė Banaitienė, moterų individualioje 501 rungties finale 5:4 įveikusi estę Reilli Rodl. Vyrų vienetų varžybose vienintelis tarp keturių pajėgiausių turnyro žaidėjų patekęs Jaroslavas Svirkas pusfinalyje nusileido latviui Juriui Aleksanui ir tenkinosi trečiaja vieta.

* Pasaulio šiuolaikinės penkiakovės čempionate aukso me-

dalį iškovojo 33-jų metų Edvinas Krungolcas tapo žurnalo SPO:) ir DELFI organizuojamų geriausio Lietuvos mėnesio sportininko rinkimų lapkričio mėnesio laureatu. E. Krungolcas rinkimuose surinko maksimalią galimų taškų sumą — 12.

* Ketvirtąjį pralaimėjimą iš eilės NHL rungtynėse patyrė ir Rytų konferencijos Atlanto po-grupėje pirmąją vietą prarado New York „Rangers“ komanda, sekmadienį namuose 4:7 nusileidusi New York „Islanders“. Darius Kasparaitis šeimininkų gretose nerungtyniavo.

Kovos lauke prieš VSD — konservatoriai

Atkelta iš 1 psl.

seniūnas Kęstutis Daukšys išvadų projekto nekomentavo, sakydamas, jog jas turės svarstyti frakcija, tuomet ir bus priimtas galutinis sprendimas.

Valdantieji socialdemokratai linkę išvadų projektui nepritarti, tačiau galutinis sprendimas bus priimamas antradienį frakcijos posėdyje.

„Iš tos pozicijos, kurią užėmė mūsų atstovai, būdami NSGK, abejingai žiūrėsime į tokius sprendimus, kurie yra politizuoti, vien dėl to nėra orūs ir vienpusiškai buvo pateikta situacija. Man, kaip žmogui, įpratusiam matyti vieno reikalo daug pusių, šis dalykas užkliūna. Aš manau, kad frakcija bus susilaikanti šituo klausimu“, — sakė socialdemokratas Justinas Karosas.

Socialdemokratų atstovė NSGK Milda Petrauskienė komitete balsuojant dėl išvadų projekto susilaikė, kitas atstovas, krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, balsavime nedalyvavo.

Socialdemokratų partneriai liberalcentristai irgi neslepia nesantys linkę pritarti NSGK atlikto tyrimo išvadoms. Liberalcentristų atstovas NSGK Vytautas Bogušis — vienas iš trijų komiteto narių, susilaikiusių balsuojant dėl išvadų projekto.

„Pirminis išpuolis toks, kad rašant išvadas neatsižvelgta į Konstitucinio Teismo išvadą. Faktiškai visos išvados grindžiamos tariamąja nuosaka — tariamai, galimai, galėtų būti. Turint galvoje, koks triukšmas buvo sukeltas ir kiek laiko dirbo komitetas, išvadų norėjosi konkretes-

nių“, — žurnalistams sakė liberalcentristų frakcijos atstovas, Seimo pirmininko pavaduotojas Algis Čaplikas.

Opozicijoje esantys socialliberalai irgi sako kol kas nesantys apsisprendę, kaip balsuos dėl išvadų projekto — sprendimas bus priimamas antradienį frakcijos posėdyje. Socialliberalų frakcijos atstovas NSGK Alvydas Sadeckas balsuojant dėl išvadų susilaikė.

Galutinę poziciją dėl VSD veiklos tyrimo antradienį ketina priimti ir valdančiosios Valstiečių liaudininkų bei Pilietinės demokratijos frakcijos.

Seimui antradienio plenariniame posėdyje planuojama pateikti laikinosios komisijos teisėmis dirbusio Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (NSGK) atlikto Valstybės saugumo departamento (VSD) veiklos tyrimo išvadų projektą.

Kelis mėnesius dirbęs komitetas išvadų projektą balsuodamas patvirtino šeštadienio naktį, oficialiai projektas paskelbtas pirmadienį.

VSD veiklos tyrimą atlikęs komitetas departamento veikloje nurodo radęs trūkumų, ir juos įvertinęs, kaip rašoma projekte, „mano, kad VSD generalinis direktorius Arvydas Pocius nėra pajėgus tinkamai organizuoti VSD darbą ir jam vadovauti“.

Išvadų projekte daromos prielaidos, jog „kai kurie VSD tyrimai, vadovų ir pareigūnų veiksmai vienais atvejais galėjo būti atliekami arba jų rezultatai naudojami tam tikrų politinių grupių naudai, kitais atvejais — pačių politinių grupių arba politikų poveikiui“.

Sieks išplėsti Baltijos šalis iš...

Atkelta iš 1 psl.

„Du trečdaliai naftotiekio iš Bakū į Gdanską yra nutiesta, čia kalbama apie projekto pagreitį“, — sakė jis, pridurdamas, kad iš Gdanską galėtų būti nutiesta naftotiekio atšaka į Lietuvą.

Kalbėdamas apie dujų gavimo iš Kaspijos jūros regiono variantą, vadinamąjį Nabuko dujotiekį, E. Motieka pripažįsta, kad šis projektas, nors ir yra „idėjinis“, tačiau taip pat realus.

„Šio dujotiekio projektinis svarstymo etapas jau baigėsi, jis praktiškai pradedamas įgyvendinti. Tai yra dujų gavimas iš Irano, per Turkiją, Bulgariją, Rumuniją, Vengriją į Austriją. Be abejo, čia daugiau yra idėja, bet pats dujotiekis yra realizuojamas, kalbama apie tai, kaip iš jo nutiesti atšaką į Ukrainą ir Baltijos valstybes“, — dėstė jis.

Lietuvos URM Ekonominio saugumo politikos departamento direktorius Deividas Matulionis pasakojo, jog Kaspijos jūros regiono geopolitinė svarba nuolat auga ir jis tampa alternatyva šiuo metu egzistuojantiems

naftos ir dujų gavybos centrams. Ypač tai yra svarbu Baltijos valstybėms, kuriuos siekia rasti alternatyvius nuo Rusijos naftos ir gamtinių dujų tiekimo šaltinius.

Manoma, kad Kaspijos jūros regione išgaunami energetiniai ištekliai per Juodosios jūros regioną galėtų būti transportuojami į Vidurio ir Rytų Europą, taip pat — ir į Baltijos valstybes.

„Tačiau kol kas artimiausioje ateityje Lietuvai prisijungimas prie Kaspijos jūros regiono naftos ir dujų išteklių nėra tiek įmanomas, kiek norėtume“, — sakė D. Matulionis.

Prisijungimą prie Kaspijos jūros regiono išteklių Lietuvai apsunkina nesujungti Lietuvos ir Lenkijos dujų tinklai, taip pat — kaimynystėje esanti energetinių išteklių monopolinė Rusija.

„Jei Rusija sutinka praleisti tranzitą per savo teritoriją, tokiu atveju mes galime pasiekti Kaspijos jūros šalių išteklius. Bet Rusija kol kas atsisako patvirtinti Energetikos chartiją“, — aiškino D. Matulionis.

Nori perrašyti moterų balsavimo istoriją

Atkelta iš 1 psl.

Tačiau Lietuvos istorikai nesutinka su teisininkės iškelta hipoteze.

„Negaliu ginčyti su T. Birmonienė dėl teisės sąvokų, bet kaip istorikė teigiu, kad istoriniai šaltiniai geriausiai atveju leidžia skaičiuoti moterų balsavimo pradžią nuo 1918-ųjų lapkričio. 1905 metais moterų rinkimų teisė buvo tik deklaruota“, — sako humanitarinių mokslų daktarė Virginija Jurėnienė.

Lietuvoje iki šiol nėra apsispręsta, kada moterys oficialiai įgijo rinkimų teisę. Nuo sovietinių laikų viso-

se enciklopedijose rašoma, kad moterys teisę balsuoti gavo 1922-ųjų gegužės 15 dieną, išrinkus Steigiamąjį Seimą, kuris rugpjūčio 6-ąją patvirtino Konstituciją.

Dauguma istorikų moterų lygia-teisiškumo pradžią skaičiuoja nuo 1918 metų lapkričio. Tuomet Lietuvoje buvo priimta pirmoji laikinoji Konstitucija, kur buvo deklaruotos lygios vyrų ir moterų teisės.

Istorikė V. Jurėnienė siūlo šia data laikyti 1919-ųjų lapkričio 20-ąją, kai Valstybės Taryba priėmė Steigiamąjo Seimo rinkimų įstatymą.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JT vadovas: padėtis Irake blogesnė nei pilietinis karas

JT generalinis sekretorius Kofi Annan.

JT nuotr.

New York, lapkričio 4 d. („Reuters“/BNS) — Padėtis Irake yra kur kas blogesnė nei pilietinis karas, pareiškė Jungtinių Tautų (JT) generalinis sekretorius Kofi Annan interviu BBC, kuris parodytas pirmadienį.

Pasak K. Annan, kai kurie irakiečiai teisingai mano, kad dabar padėtis Irake blogesnė nei buvo šalyje valdant diktatoriui Saddam Hussein, kuris buvo nuverstas, kai į Iraką 2003 metų kovą įsiveržė JAV vadovaujamos pajėgos.

JT vadovas išreiškė apgailestavimą dėl invazijos, pareiškęs, kad jai galėjo būti užkirstas kelias, jei JT ginklų inspektoriai būtų turėję daugiau laiko savo darbui atlikti, ir pridūrė, jog „JT žaizdos dar neužgijo“.

Kalbėdamas apie Iraną, K. Annan sakė, kad JT turi padaryti viską, kad krizė dėl Tehran branduolinės programos būtų išspręsta derybų keliu.

Iš Ganos kilęs K. Annan taip pat žadėjo, kad per paskutinį mėnesį JT generalinio sekretoriaus poste jo darbo prioritetu bus Darfūras, nors tarptautinė bendrija neturi „nei išteklių, nei noro“ spręsti krizę vakariniame Sudano regione.

Kalbėdamas apie tarpkonfesinį smurtą tarp musulmonų šiitų ir sunitų Irake, K. Annan pažymėjo, jog „kai kovos draskė Libaną ir kitas vietas, mes tai vadinome pilietiniu karu, o tai smurtas Irake yra kur kas blogiau“.

Praejusį antradienį K. Annan pasiūlė tarptautinei bendrijai surengti didelio masto tarptautinę konferenciją, kurioje būtų ieškoma būdų, kaip nutraukti kruviną nesantaiką Irake. Tačiau Irako prezidentas Jalal Talabani sekmadienį atmetė šį siūlymą.

„Tai labai pavojinga padėtis, ir, manau, visi esame suinteresuoti, kad ji pagerėtų. Mes norėtume, kad ji pagerėtų, tačiau irakiečiai turės susitarti ir imtis veiksmų, kad tai įvyktų“, — sakė JT vadovas.

Jis pridūrė: „Aš iš tiesų manau, kad mes galėjome užkirsti kelią karui, jei būtume šiek tiek daugiau pasistengę, suteikę inspektoriams šiek tiek daugiau laiko, tikrai būtume galėję“.

Pasak K. Annan, piliečiai, kurie teigia, jog gyventi buvo geriau šalyje valdant prezidentui Saddam Hussein, „yra teisūs, jei kalbėsime apie eilinio irakiečio gyvenimo sąlygas“.

A. Litvinenka ketino šantažuoti Rusijos...

Atkelta iš 1 psl.

Scotland Yard darbuotojais, kurie, tirdami A. Litvinenkos mirties aplinkybes, Washington, DC, apklausė buvusį KGB darbuotoją Jurijų Švecą, tvirtinusi, jog turi nepaprastai svarbią informaciją.

„Manau, galiu paaiškinti, kas nutiko“, — pareiškė J. Švecas praėjusią savaitę prieš tai, kai buvo apklaustas kaip liudytojas dalyvaujant JAV FBT atstovams.

Tačiau Virginia valstijoje gyvenantis J. Švecas atsisakė pranešti žurnalistams daugiau detalių. Laikraštis pažymi, kad jis, kaip ir A. Litvinenka, dirbo verslininkui Borisui Berezovskiiui.

Tuo pat metu J. Švecas verslo partneris anonimiškai pranešė „The Observer“, kad A. Litvinenka kelios savaitės iki mirties yra sakęs, jog turi medžiagos apie Kremliaus valdininkus ir jų santykius su „Jukos“ kompanija, kurios buvęs vadovas Michailas Chodorkovskis už finansinius nu-

sikaltimus nuteistas kalėti 8 metus.

J. Svetličnaja, kuri dabar užsiima moksline veikla Westminster universitete, savo ruožtu sako, kad A. Litvinenka turėjo slapto FST medžiagos apie „Kremliaus nemalonę užsitraukusius“ žmones ir kompanijas.

„A. Litvinenka man sakė, jog ketina šantažuoti ar parduoti „pavojingą“ informaciją apie įvairius įtakingus žmones, tarp jų oligarchus, korumpuotus valdininkus. Jis minėjo dešimties tūkstančių svarų sterlingų sumą, kurią jie kaskart turės jam sumokėti, jei nenori FST dokumentų paviešinimo. A. Litvinenkai reikėjo pinigų, ir jis buvo tikras, jog galės gauti bet kurį dokumentą, kurio panorės“, — pasakojo J. Svetličnaja.

Pasak „The Observer“, dėl šių dokumentų A. Litvinenka galėjo tapti ir stambiojo verslo, ir Kremliaus priešu. „Antra vertus, jo tvirtinimų beveik neįmanoma patikrinti, ir kai kurie ekspertai juos vadina fantazijomis“, — pažymi laikraštis.

EUROPA

LONDONAS

Britanijos valdžia, tirianti buvusio Rusijos federalinės saugumo tarnybos agento Aleksandro Litvinenkos paslaptingos mirties aplinkybes, oficialiai paprašė Rusiją suteikti pagalbą. Kaip pranešė Rusijos generalinė prokuratūra, iš Scotland Yard į Rusijos generalinę prokuratūrą atsiųstas oficialus prašymas suteikti teisinę pagalbą tiriant šią bylą. Pagal pranešimą, Anglija prašo padėti gauti informacijos, būtinos Britanijoje atliekamam tyrimui. Šiuo tikslu artimiausiu metu į Maskvą atvyks grupė Scotland Yard kovos su terorizmu skyriaus darbuotojų.

VARŠUVA

Lenkijos populistinės „Savigynos“ vadovas ir vicepremjeras Andrzejus Lepperis provokacija prieš valdančiąją koaliciją pavadino „Gazeta Wyborcza“ kaltinimus, kad jo partijos nariai ir jis pats partijos skyriuose dirbančių moterų reikalauja su jais mylėtis. „Gazeta Wyborcza“ pirmadienį rašė, jog buvusi Lodzės provincijos tarybos narė ir Stanislawo Lyzwinskio sekretoriato vadovė Aneta K. teigia, kad ji darbą gavo mainais į seksą su A. Lepperiu ir S. Lyzwinskiu. Laikraštis pirmajame puslapyje rašo, kad tokių moterų yra ir daugiau.

MINSKAS

Baltarusijos valdžiai opozicinė Komunistų partija pareiškė, kad atsisako dalyvauti sausio 14 dieną numatytuose vietos rinkimuose, nes dauguma opozicijos atstovų nebuvo įtraukti į rinkimų komisijas, sakė komunistų partijos sekretorius spaudai Sergejus Vozniakas. Komunistų partija, viena didžiausių opozicinių partijų Baltarusijoje, rėmė per prezidento rinkimus šių metų kovą opozicijos kandidatą Aleksandrą Milinkevičių. Baltarusijos opozicija anksčiau sakė, jog aktyviai dalyvaus 2007 m. vyksiančiuose rinkimuose ir vietos tarybas, kad išnaudotų legalią galimybę agituoti.

JAV

WASHINGTON, DC

Pramonės gamyba JAV lapkričio mėnesį smuko pirmą kartą per daugiau kaip trejus metus. Verslo aktyvumo šalies pramonės sektoriuje indeksas „ISM Manufacturing“, spalį siekęs 51.2 punkto, paskutinį rudens mėnesį nusileido iki 49.5 punkto, nors Wall Street ekspertai prognozavo, kad indeksas augs iki 52 punktų. Indekso pakilimas virš 50 punktų kartelės parodo, kad sektorius auga, tuo tarpu indekso smukimas žemiau šios ribos parodo, kad sektoriuje prasidėjo nuosmukis.

RUSIJA

MASKVA

Buvęs rusų šnipas Aleksandras Litvinenka, kuris Londone buvo nuodijamas radioaktyviu poloniu, prieš mirtį prašė palaidoti jį pagal musulmoniškas tradicijas, sakė jo tėvas interviu, kuris spausdinamas pirmadienį. Buvęs agentas ir Kremliaus kritikas tokią norą pareiškė mirdamas ant tėvo rankų, dienraščiui „Kommersant“ sakė Valteris Litvinenka. „Jis pasakė: 'Noriu būti palaidotas pagal islamo tradiciją'. Aš pasakiau: 'Gera, sūnau. Bus kaip tu nori. Mūsų šeimoje jau yra vienas musulmonas... Svarbu tikėti Visagaliu. Dievas yra vienas'“, — pasakojo jis interviu.

PIETŲ AMERIKA

CARACAS

Venesuelos opozicijos kandidatas Manuel Rosalesas pripažino dabartinio šalies vadovo Hugo Chavez pergalę sekmadienį vykusiuose prezidento rinkimuose. M. Rosalesas tai pareiškė netrukus po to, kai buvo paskelbti oficialūs daliniai balsavimo rezultatai. Remiantis jais, H. Chavez surinko 61 proc. balsų ir 23 proc. apenkė M. Rosales. Apie savo pergalę H. Chavez paskelbė praėjus vos kelioms valandoms po to, kai buvo uždaryti balsavimo punktai. Prezidentas teigė esąs visiškai tikras savo pergale, kuri taip pat esanti ir „liaudies pergale“. Prezidentas pareiškė, kad jo pergalė reiškia „taikos, vilties ir visos Venesuelos triumfą“.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

ŽYDINTYS KAMBARINIAI AUGALAI

(Tėsinys)

Praėjusios savaitės antradienį šiose skiltyse buvo rašoma apie kai kuriuos žydinčius kambarinius augalus. Kadangi jų yra tiek daug ir įvairių, aprašymus tęsiame ir šį antradienį. Žinoma, ir čia toli gražu ne viską įmanoma surašyti, bet daugiausia stengiamės kalbėti apie augalus, kurie nesunkiai randami parduotuvėse arba pas daržininkus.

Anturis, angl. „Anthurium“, lot. *Anthurium scherzerianum*, priklauso *Araceae* (aroninių) šeimai, kurioje žinoma apie 300 rūšių, tačiau minėtasis *Anthurium scherzerianum* — vienintelis, tinkamas auginti kambariuose. Augalas kilęs iš Costa Rica, ir plačiau pradėtas Europoje auginti nuo maždaug XIX šimtmečio pabaigos. Kaip ir daugelis kitų kambarinių augalų, ilgainiui iš originalaus anturio išvesta daug rūšių su įvairių spalvų papėdlapiais.

Augalo lapai tamsiai žali, pailgi (kartais ir ovalūs), odiški. Pats žiedynas nelabai išpūdingas — pailga, maždaug mažojo piršto ilgio ir storio, burbulė, kurią gaubia papėdlapis. Tai jis ir duoda žiedui išpūdingą išvaizdą.

Kadangi anturis yra džiuanglių ir atogrąžų augalas, jam kambariye reikia sudaryti tinkamas sąlygas, tarp kurių svarbiausia — drėgmė ir šiluma. Anturis nemėgsta skersvėjų, nūnyksta vėsioje kambariye, nenori per daug saulėtos vietos (nuo saulės lapai susiraito, bet, padėjus į pavėsingesnę vietą — vėl išsitiesia). Laistyti reikia iš apačios, neapliejant lapų, nes gali atsirasti pelėsių ar grybelio. Tačiau anturio „žiedai“ išpūdingi, ilgai išsilaiko ir apskritai augalas labai patrauklus.

Galenis, angl. „Abutilon“, lot. — taip pat. Priklauso *Malvaceae* (dedešvinių) šeimai. Kilęs iš Brazilijos. Tai pusiau lipantis krūmelis, išaugantis iki 3 pėdų aukščio. Dažniausiai kambariuose auginamas *Abutilon megapotamicum*, kurio lapai yra širdiški, o žiedai — varpelių formos. Yra ir margalapų,

arba vad. raibųjų — galenių, pvz., *Abutilon striatum thompsonii*. Vasarą augalą galima laikyti lauke, o žiemą jis tarpsta ir kambariye. Žydi beveik nesustodamas, tik būtina duoti pakankamai vandens ir retkarčiais patręšti tirpiomis trąšomis. Galenis mėgsta šviesą, bet apskritai nėra labai reiklus. Jeigu augalas per daug išsikeroja ir praranda savo patrauklią formą, galima jį truputį apgenėti. Ant naujai išaugusių ūglių netrukus vėl atsirastų pumpurai ir pradės žydėti. Beje, galenį reikėtų persodinti kiekvieną pavasarį, kad šaknys turėtų pakankamai vietos ir oro.

Dažniausi galenio kenkėjai yra amarai, angl. „aphids“ (ypač, kai jis vasarą laikomas lauke) ir baltasparnės musytės, angl. „white flies“. Amarais galima atsikratyti nuplovus galenį stipria, tik ne per šalta, vandens srove. Musytės reikia naikinti pesticidais arba bent „safe-soap“ skiediniu. Su šiais kenkėjais reikia negailestingai kovoti, nes jie gali skraidyti ir užkrėsti visus, kambariye esančius augalus.

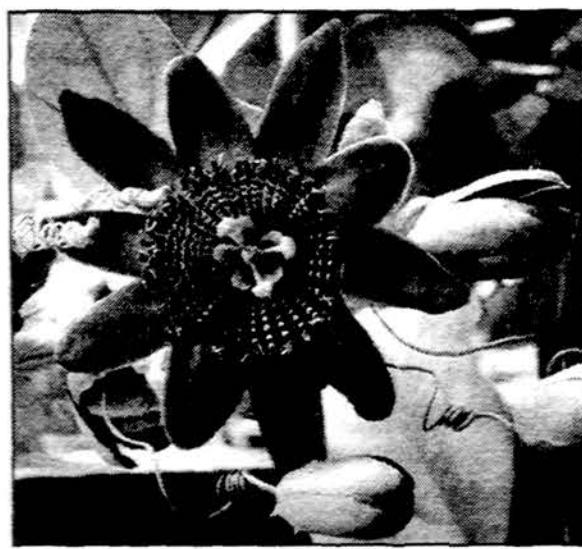
Jazminaitis, angl. „Jasmine“, lot. *Jasminum polyanthum*. Priklauso *Oleaceae* (alyvmedžių) šeimai, kurioje apie 200 rūšių. Kilęs iš Kinijos, kur jis auga kaip greitai besiplečiantis krūmas, žvilgančiais žaliais lapais ir baltai rausvais, stipriai kvėpiančiais žiedais. Jazminaičio šakelės labai liaunos, nukarusios, todėl jis dažnai parduodamas vazonuose su rėmeliu, apie kurį apvyniotos ar prištos šakos. Mėgsta šilumą, ryškią, tiesioginę saulės šviesą (tik tuo atveju jis žydi, nors auga ir tamsesnėje kambario vietoje). Augalas nemėgsta, jeigu jam keičiama vieta — dažniausiai numeta pumpurus. Jeigu sąlygos geros, žydi ir žiemą.

Pakanka vieno ar dviejų žiedų, kad visas kambaris pakviptų malonių jų kvapu. Vasarą jazminaitis gali augti lauke, bet nepakenčia šalto oro, todėl prieš pirmąsias šalnas turi būti įneštas į vidų. Beje, kadangi jazminaičio jauni ūgliai išauga labai ilgi ir mėgsta vyniotis apie viską, ką tik pasiekia, reikia juos arba prišti prie rėmelių, arba apkarpyti.

Svarbiausia — neleisti jazminaičio žemei vazone visiškai išdžiūti — tuomet ne tik nubyra jo pumpurai (kartais ir lapai), bet augalą puola įvairūs kenkėjai, ypač voratinklinės erkutės (spider mites). Lauke augantį jazminaitį apninka amarai. Jis lengvai apsikrečia ir skydamaisiais (scales), jeigu kambariye yra kitų augalų su šia problema. Lengviausia pastebėti šiuos kenkėjus pagal ant

jazminaičio lapų atsiradusį lipnų skystį. Kaip jau ne kartą buvo šiose skiltyse rašyta, sunkiausia kovoti su skydamaisiais, nes jiems paprastai nekenkia jokie pesticidai ar kiti chemikalai. Juos reikia nubraukti vata apvyniotu pagaliuku, pamirkytu į spiritą, po to augalą nuplauti po tekančiu vandeniu. Šią procedūrą pakartoti keletą kartų, kol kenkėjai pranyks.

Pasiflora, angl. „Passion flower“, lot. *Passiflora caerulea*. Kilusi iš Pietų Amerikos, bet randama Azijoje, Australijoje, Madagaskare; priklauso *Passifloraceae* (pasiflorinių) augalų šeimai, kurioje — apie 500 rūšių. Amerikoje tai nelabai populiarus augalas, bet Europoje dažnai auginamas kaip dekoratyvinis, lipantis arba svyrantis kambario papuošalas. Žydi melsvais, rausvai violetiniais, baltais, net žaliais žiedais. Tvirtinama, kad augalo žiedas primena Kristaus kančios įrankius: kryžių, tris vinis, kuriomis Jis buvo prikaltas, erškėčių vainiką ir pan., todėl ir pavadinimas — „kančios žiedas“ (Passion flower).

Pasiflora žydi tik tuomet, jei suteikiama pakankamai šviesos (tamsesnėje vietoje visai nežydi). Vasarą reikia gausiai laistyti, o žiemą būtina dažnai vandeniu (tik drungnu) apipurkšti augalo lapus. Augimo metu, t.y., vasarą, būtina periodiškai patręšti cheminėmis trąšomis.

Jeigu pasiflora auga labai sausose patalpose, jos lapus puola voratinklinės erkutės (spider mites), todėl būtina juos dažnai apipurkšti vandeniu. Jeigu augalui per šalta arba jo šaknims per daug vandens, lapai pradeda gelsti. Reikia prisiminti, kad pasiflora, kaip ir didžioji dalis kitų augalų, nėra iš „prigimties“ kambariniai. Norint juos auginti kambariuose, būtina sudaryti sąlygas, kiek galima panašesnes į tas, kurias augalai turi, kai auga savaime — ar tai džiuanglėse, ar dykumose, ar kitur. Jeigu šios reikmės neišpildomos, augalas neaugs.

Stefanotis, angl. ir lot. *Stephanotis floribunda*, priklauso *Asclepiadaceae* (klemalinių) šeimai, kurios gentyje — tik 5 rūšys. Kilęs iš Madagaskaro. Stefanotis labai primena aukščiau aprašytą jazminą.

naitį, bet jo žiedai daugiau „vaškiniai“, jiems reikia ryškesnės šviesos ir daugiau šilumos (geriausia, kai kambario temperatūra nenukrinta žemiau 70° F).

Augalas taip pat laipiojantis (dar labiau kaip jazminaitis), todėl jo be atramos neįmanoma auginti. Lapai tarytum odiniai, tamsiai žali su šviesiomis gyslomis. Žiedai skaisčiai balti, kekė išauga lapų pažastyse. Kaip ir jazminaičio, stefanoti žiedai labai kvėpia. Kai kas tuos žiedus vadina „vestuvių gėle“, nes Amerikoje įprasta jaunojo atlapą papuošti žydinčia stefanoti šakele. Kartais žiedai dedami ir į jaunosios puokštę.

Kai auglas sukrauna pumpurus, nereikia jo kilnoti iš vienos vietos į kitą. Pasibaigus žydėjimo periodui, stefanotį reikėtų apkarpyti, nes išauga ilgi ūgliai, ant kurių nėra lapų. Apkarpytas augalas bus kompaktiškesnis, patrauklesnis.

Pagrindiniai kenkėjai — kaip ir kitų kambarinių augalų: skydamariai, voratinklinės erkutės, amarai. Trūkstant šviesos, stefanotis ne tik nežydi, bet lapai pradeda gelsti ir kristi. Augalas nepakenčia skersvėjų — numeta žiedus ir pumpurus.

Kitą kartą pasikalbėsime apie bromilijas, pelargonijas, sanktpaulijas, na, žinoma, ir populiariąją Kalėdų laikotarpio gėlę — „poinsettia“, liet. karpazolę, lot. *Euphorbia pulcherrima*. O kad ji yra tikrai *pulcherrima* (gražuolė), kiekvienas turėtų sutiksime, juo labiau, kad šiuo metu išvesta tiek įvairių karpazolių (lietuviškas pavadinimas nelabai patrauklus ir net netikslus, nes „poinsettia“ nesukelia nei karpų, nei kitų negerovių) spalvų ir net formų (jau yra pilnavidurių), kad gali patenkinti net išrankiausią skonį. Vienintelė „problema“ — karpazolės nežino, kuomet baigti žydėti — žydi iki Velykų ir dar ilgiau, tad Kalėdų laikotarpį gali pratęsti kone neribotą laiką...

Bus daugiau.

SIŪLO DARBA

REIKALINGI AUTOMOBILIŲ PARDAVĖJAI. Patirtis nebūtina, apmokysime. Privalo kalbėti angliškai ir lietuviškai. Tai darbas — norintiems siekti karjeros...

- kasdien nauji gaminiai
- didelis naudotų automobilių pasirinkimas
- apmokymo metu \$500 savaitinis atlyginimas

Willowbrook Ford
7301 S. Kingery Hwy. (Rt.83)
Willowbrook, IL
Kreiptis į Roger Rudin
tel. 630-986-5000 EOE

PASLAUGOS

**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

„Šventa“ nuosavybė

Iš pirmo žvilgsnio, Evangelijos teiginys, kad lengviau kupranugariai išlįsti pro adatos ausį, negu turtuoliui patekti į Dievo karalystę, tarsi rodo neigiamą požiūrį į turtą ir nuosavybę. Iš tikrųjų teiginys nesmerkia nei turto, nei teisės į nuosavybę, o nuosavybę patvirtina bei skatina turtuolio turimu pertekliumi dalintis su stokojančiaisiais.

Jei Evangelija nuosavybės nesmerkia, šių laikų laukinio kapitalizmo atstovai nuosavybę laiko šventa. Ne teisę į nuosavybę, kuri yra prigimtine, o pačią nuosavybę, t.y. turtą (žemę, namus). Ne iš taip tolimos praeities toks supainiojimas...

Pamynę teises į privačią nuosavybę, bolševikai turtus iš gyventojų atėmė ir išsidalino, nustatė ribas, ką gyventojas gali turėti, tik „lazdą, terbą ir turmą“ paliko. Negalėjai pasistatyti namo, įsigyti žemės sklypo, negalėjai užsiimti privačia gamyba. Žmonėms, žinantiems, kad laisvame pasaulyje panašių ribojimų nėra, alkis tokioms gėrybėms natūraliai augo. Atgavusi nepriklausomybę, atsikračiusi ribojimų, prievarta nuo Evangelijos mokymų atpratinta liaudis tarsi patrakusi metėsi prie turtų. Kas buvo valdžioje – prie didesnių, kas neįgalėjo, tenkinosi mažesniais, atsirado „reketas“, plėšikavimai, elgetavimas, „bomžystė“. Kadangi darbas, kaip ir gamyba bei vartojimas, sovietuose buvo nudvasintas, turto įgijimas iš darbo tapo nemadingas. Kadangi buržuaziškoji dvasia ir laukinio kapitalizmo nuostatos prakitau įgyjamą turtą pripažino tik engiamiesiems, šios dvasios ir nuostatų apstėtieji savo neribotą godulį turtams tenkino, neatsižvelgdami į priemones, juolab – dorovę. Taip atsirado turtuolių grupuotė – „šventieji“ milijonieriai, bedaliai-bėduliai ir ... bėgliai nuo neteisės. Pirmieji maudosi milijonuose (ir tuo didžioji), antrieji, plyšdami iš pavydo,

skursta, tretieji turtus uždirbinėja svetur, ne sau. Ir visiems bendra – buržuaziškoji dvasia.

Buržuja gyvena slėnyje. Gal jis ir koptų į aukštumas, tačiau tai susiję su pastangomis (nemalonumais); buržuja gyvena interesais, o ne idealais. Jis kaupia turtus, kad galėtų tenkinti savo hedonistinius poreikius, kad turėtų malonumus, kad nepatirtų menkiausio nepritekliaus, todėl jis turtą sudieviną: garbina ištaigingą būstą, jachtą, vilą atokioje, gražioje gamtos kampelyje. Buržuja bijo turtų netekti, bijo ligos, bijo kančios, bijo mirties (pastarąją su siaubu pasitinka ir tuo tą šventą momentą išniekina).

Jei sovietai pramonininkus, stambius ūkininkus, pavadinę buržuazija, naikino kaip turtinį luomą, tai buržuazinę dvasinę struktūrą visuomenėje jie skatino. Juk komunizmo siekis „visiems – pagal poreikius, iš kiekvieno – pagal galimybes“ ir buvo pats tikriausias buržuazinės dvasios įgyvendinimo siekis.

Skaudu ir apmaudu, kad nepriklausomybę atgavusioje Lietuvoje, socialdemokratais persivadinę komunistų palikuonys, komunizmo sieki įgyvendino sau. Įgyvendino nešvariais, ne savo prakaito kaina būdais. Ir tuo didžioji, nuosavybę-turtą laiko šventu. Tiek turto įgijimas, tiek jo kaupimas teisėtais būdais yra geras reiškinys, kai tai daroma tauriam tikslui, tačiau, kai turtai įgyjami apgaulės ar kitokiais nešvariais būdais ir naudojami hedonistiniams poreikiams tenkinti, nei apie tokios nuosavybės, nei apie teisės į tokia nuosavybę šventumą negali būti kalbos. Ir nereikia pavydėti tokiems turtuoliams, nes dvasios ramybė nepalyginamai vertingesnė už atpildo, „jei ne ant šio svieto, tai ant Dievo sūdo“, baimę.

Algimantas Zolubas

Margumynai

Nebereikės rūpintis Vyčio žirgo uodega

Lietuvos banko iškabose nebeliko praeityje daug diskusijų sukėlusio Vyčio ženklo – įvaizdį pakeitęs Lietuvos bankas atnaujino ir savo pastatų iškabas.

Lietuvos banko pagrindinę būstinę puošė iškaba su Vyčiu, kuris skyrėsi nuo prieš 15 metų oficialiai pa-

tvirtinto valstybės herbo, rašo „Lietuvos rytas“.

Tarp pirmiausia į akis krintančių skirtumų – žirgo uodega. Valstybės herbe žirgo uodega – pakelta, o Lietuvos banko naudotoje iškaboje – nuleista. Taip pat skiriasi ir kai kurios kitos detalės. BNS

Gimė „milžinas“

Vilniaus gimdymo namuose pasaulį išvydęs berniukas gali pretenduoti į rekordų knygas. Vilniaus rajono Maišiagalos gyventoja Gražina Meržinskienė pagimdė 6 kilogramus ir 330 gramų sveriantį sūnų Vilių. Tiek paprastai sveria 4 mėnesių sulaukę kūdikiai. Vidutinis naujagimio svoris būna 3,5 kilogramo. 59 centi-

metrų ūgio išnešiotas sveikas berniukas gimė atlikus Cezario pjūvį.

Išpūdingo svorio naujagimis nušėbino ir medikus. Vilniaus gimdymo namų direktoriaus pavaduotoja Kornelija Mačiulienė teigė, kad per jos 30 metų gydytojos praktiką tai – pirmas atvejis, kai gimė toks didelis ir sveikas vaikas. BNS

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Vidaus ligos

EDMUNDAS VŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGĖ – ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.

Priklauso Good Samaritan, Central DuPage, Edward ir Elmhurst ligoninėms.

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Skelbimų skyriaus

tel. 1-773-585-9500

Pasakėčia apie lietuvių ir baltus arklius

Traukė lietuvis arklą per kalvotąją Aukštaitiją. Aukštyn – žemyn, pusė varsto tiesiai; aukštyn – žemyn, pusė varsto tiesiai. Taip plūkdamas prie jo jis Anykščių Šilėlių ir prisėdo ant kelmelio pailsėti. Būta tai pasakutinė liekana iš tų šešių apykreivių pušelių. Prisėdęs žiūrėjo – butelaitis pakelmėj begulįs. Ištroškęs čiupo, atkimšo ir kad ims gerti. Gėrė gėrė, o iš to butelio šast ir išlindo, išvinguriavo lyg džinas koks, toks baltas baltutėlis arkliukas... Nustebo lietuvis:

— Kas tu?

— Aš esu Gudrusis arklys ir negaliu išpildyti tavo trijų norų, bet galiu duoti vieną gerą patarimą, – atsakė baltas, lyg alaus puta, arklys.

Susidomėjo lietuvis:

— Patark, jei toks gudrus.

— Netrauk arklo per kalvas: tiesiai trumpiau – aplink fengvį, – mirtelėjo akį baltasis kumylės.

— Gerai sakai... – pagalvojo lietuvis ir nusivirduliojo kreivodamas vagą: kairėn – dešinėn, pusė varsto tiesiai; kairėn – dešinėn, pusė varsto tiesiai.

Nebematydamas nuo kalvų viršūnių kur aria – išklydo iš tiesaus kelio ir taip besiblaškydamas pasiekė grybų karalystę Džukiją. Čia jam patiko, nes visos džukų mergos buvo apsirėdžiusios tik grybų pynėmis ir uogų karoliais, – nusprendė užsibūti.

Buvo buvo, kol stebuklingas butelaitis į rankas pakliuvo. Užsivertė lietuvis ir kad ims gerti. Gėrė gėrė, o iš butelaitio šast ir išlindo, išvinguriavo baltas arklys. Vajėe, „dar vienas“ – nustebo lietuvis.

— Aš esu Narsusis baltasis arklys ir negaliu išpildyti tavo trijų norų, bet galiu duoti vieną gerą patarimą, – pindamas liežuvį, išpyškino balzganą lyg skaidri naminukė arklys.

— Patark, jei toks gudrus, – išve-

bleno lietuvis.

— Kam tu tą arklą velki? Mesk šalin, keliauk Žemaitijon ir nuveik girių milžiną – būsi didis milžinų nugalėtojas, labai garsus ir gerbiamas. Turtai patys pas tave plauks, – per petį patapšnojo širmis.

— Gerai sakai, – susimąstė lietuvis, metė arklą, džukų mergas ir nupėdino šakas petimis laužydamas Žemaitijos linkui.

Suvalkiją kirto be nuotykių – nė vieno besivoliojančio butelio nesurado... Keliavo keliavo per neįžengiamas girias, kol staiga išėjo į kažin kokius nematytus smėlynus. Prigulė kopos paunksmėje pailsėti. Žiūrėjo – smėly kažkas žvilga. Bene bus koks lobis – pamanė lietuvis ir puolė kasti. Atkasęs butelaitį, nenusiminė (mat buvo ištroškęs) čiupo, atkimšo ir kad ims gerti. Gėrė gėrė, o iš butelio – šast ir išlindo, išvinguriavo, baltas arklys...

— Žinau žinau, tu esi baltas arklys ir negali išpildyti mano trijų norų, bet gali duoti vieną gerą patarimą, – sumetė lietuvis. Baltas arklys subaltakiavo, nusižvengė ir kad tvos lietuviui su kuoka per galvą...

Atsibudęs lietuvis žiūrė, nagė jis prie jūros begulįs. Priena – o jūra iki kelių. Tada miglotai ima prisiminti, ką jam trečiasis baltas arklys prieš užtvodamas patarė: „brisk Švedijon, ten žmonės lėti, mandagūs, tu jiems visokius darbelius dirbsi, o jie tau eurai mokės“.

Ir nubrido lietuvis, galvą sukdamas – „kodėl nė vienas baltas arklys jam arklo patempti nepasisiūlė, o tik patarimus dalijo...“

Moralė: baltais arkliais žemės nearsi.

Paulius Saudargas
Lietuvos krikščionių demokratų atsakingasis sekretorius

IŠVYKO ŽIEMAI Į ŠILTAJĄ ARIZONĄ

Čikagiečiams gerai pažįstama tautietė Elena Rovinskaitė-Roženienė, kuri pastaruoju metu gyvena Plainfield miestelyje, esančiame į pietvakarius nuo Čikagos, sugalvojo „pabėgti“ nuo artėjančių šalčių į šiltesnius kraštus. Ypatingai, kuomet rudenį ją užklupo netikėta sunki liga, ji norėjo atsipalaiduoti ir sustiprėti ten, kur visą laiką šviečia saulė, kur visada šilta ir smagu.

Ją pas save pakvietė atvykti jos dukra, įsikūrusi Tuscan mieste, Arizonoje. Todėl nedaug galvojusi šį pakvietimą ji priėmė ir Čikagos padangę apleido lapkričio mėnesio pradžioje.

Neseniai iš šios mielos tautietės atėjo laiškas, kuriame ji rašo:

„Nuo lapkričio 2 d. apsigyvenau Tuscon, AZ, ir čia žadu išbūti iki pavasario — gegužės 1 d. Taigi visą žiemą praleisiu šiltame dykumų ir kaktusų krašte, kur dangus visą laiką labai giedras ir saulutė labai skaisčiai šviečia. Klimatas šiuo metu labai malonus ir tinkamas mano sveikatai. Tik nereikia užmiršti nuolat gerti daug vandens...“

Tai trumputė ištrauka iš Elenos laiško, kuriuo norime pasidalinti su gausiais jos pažįstamais Čikagoje bei kitose vietovėse.

Tie, kurie nežino, Elena yra gimusi Kybartuose, ir šio miestelio ji nepamiršo ilgus metus gyvendama Amerikoje. Ypatingai ji rėmė tos vietovės vaikus, atsidūrusius be tėvų globos ir gerai besimokančius jau-

nuolius, norėdama paskatinti tokius dar labiau kibtį į mokslą. Ji vienu metu buvo sudariusi kybartiečių paramai užsiągažavusių tautiečių grupę. Vėliau, kuomet jos sudėtis sumažėjo, daugiausia ji viena siūsdavo pinigų į Kybartus.

Ir šiuo metu jos mieliausia tema — pokalbiai apie buvusius kybartiečius ir tuos, kurie pasiryžę populiariainti šį anksčiau Vokietijos pašonėje buvusį gana žinomą miestą. Tik dabar Kybartų rolė yra gerokai sumažėjusi, bet po visą pasaulį išsimėtę kybartiečiai (o tokių tarpe E. Roženienė užima svarbią vietą) nenori leisti savo gimtajam miestui prarasti ankstesnę garbę. Sužinojusi, kad yra planuojamas kybartiečių sambūris pačiuose Kybartuose, ji teiraujasi, kaip būtų galima jam priklausyti.

O kada ateis pavasaris ir ji sugrįš atgal į Čikagą, ji vėl žadėjo sukviesti čia gyvenančių buvusių kybartiečių suėjimą, ką ji anksčiau porą kartų yra padariusi.

Linkime šiai Kybartų gerbėjai ir populiariaintojai geros kloties šiltojoje Arizonoje ir lauksime jos sugrįžtant atgal į Čikagą! Taip pat lauksime ir daugiau žinių iš Arizonos padangės: neseniai ten nuvykusi ji jau pasitengė atsiųsti iškarpa iš vietinio dienraščio apie buvusią čikagietę, University of Arizona tinklinio rinktinės narę Stephanie Butkus.

Edv. Šulaitis

E. Rovinskaitė-Roženienė (pirma iš dešinės) su būriu kybartiečių.

Mieli Čikagos lietuviai,

Kviečiame į Kazimieriečių seselių pagerbimą
Brighton Park gruodžio 9 d.

Prieš keletą metų, užsidarius katalikiškajai mokyklai, Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje beliko tik dvi seselės dideliame vienuolyno pastate. Šią vasarą seselės turėjo užleisti tą vienuolyną kitoms parapijiečių reikmėms.

Gruodžio 9-osios dienos renginyje norime pagerbti seseles ir padėkoti už jų švietėjišką darbą per 84 metus šioje parapijoje. Mes, lietuviai, buvome laimingi, kad mūsų vaikai galėjo lankyti katalikišką, seselių vadovaujamą mokyklą, nes žinojome, kad jie gaus gerą dorą auklėjimą.

Tėveliai, patys dalyvaukime ir pakvieskime savo jaunimą su mumis dalyvauti tuo parodant, kad įverti-

name seselių pasišventimą. Tikimės, kad šis mūsų kvietimas ir prašymas palies visų, o ypač Brighton Park apylinkės lietuvių gerą valią. Šeštadienį, gruodžio 9 d., iškilmės prasidės šv. Mišiomis 4:30 val. p.p. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje. Po Mišių parapijos didžiojoje salėje (įėjimas iš 44-os gatvės) vyks susipažinimas, vakarienė, sveikinimai; 8 val. v. programa, kurią atliks šokėjų grupė „Sukutinis“. Vietas galima užsisakyti iki gruodžio 5 d. klebonijoje, tel. 773-523-1402 arba pas Eveliną Oželiene 773-254-7553, arba pas Salomėją Daulienę tel. 773-847-4855. Auka 20 dol.

Jus nuoširdžiai kviečia rengimo komitetas.

Literatūrinė vakaronė „Pavasaris rudenį“

Dažnai girdime žodžius, kurie sako „kai pavasaris ateina, puošiasi žiedais laukai, rudenėliui atslinkus, dingsta šypsena meili“.

Praskraidrinimui rudens „slogos“, Rašytojų draugijos pirmininkė Stasė Petersonienė surengė poezijos ir knygos pristatymo vakaronę Jaunimo centre, Čiurlionio galerijoje, 2006 m. lapkričio 17 dieną.

Tokias vakarones Rašytojų draugija suruošia bent du kartus per metus, tuo suteikiant galimybę poetams paviešinti savo kūrinius. Šių vakaronių metu taip pat yra pristatomos naujai išleistos poezijos, prozos ir meno knygos.

Šią vakaronę atidarė Rašytojų draugijos pirmininkė Stasė Petersonienė, pabrėždama, kad nors „pavasaris yra praėjęs, rudenėlis pasistūmė žemyn, užleisdamas vietą snaigų karalijai, bet džiaukimės pavasariškomis poezijos eilėmis“.

Prieš nugrimztant į poezijos „plonybes“, buvo paminėti ir Amžinybę iškeliaję rašytojai. Rašytoja Stasė Petersonienė paminėjo daugelio knygų autorių Jurgį Jankų, švenčiant 100 metų nuo jo gimimo. Jurgis Jankus buvo labai talentingas ir kūrybingas rašytojas, pateikęs lietuvių visuomenei daug knygų. Rašytojas mokojo pavaizduoti įvykius savo rašiniuose, kad skaitantieji galėtų pergyventi juos, kaip tikrovę.

Rašytoja Laimutė Tornau savo pranešime pristatė rašytoją Antaną Vaičiulaitį, išėjusį į Amžinybę, nuo jo gimimo suejo 100 metų. Kadangi apie rašytoją A. Vaičiulaitį buvo plačiau aprašyta „Draugo“ dienraštyje, rašytoja Laimutė paminėjo įdomius nutikimus iš rašytojo gyvenimo.

Džiugu, kad mūsų poetai yra darbingi ir laikas nuo laiko išleidžia į visuomenę naujas poezijos knygas. Šioje literatūrinėje vakaronėje, rašytoja Stasė Petersonienė gausiai susirinkusiems poezijos mylėtojams, pristatė naują poetės Irenos Norkaitytės-Gelazienės poezijos knygą „Kelionė“. Poetė Irena gimė Suvalkijoje ir augo girininko ir kultūrinių mamos globoje. Rašyti eiles pradėjo dar lankydama Jurbarko gimnaziją. Baigusi šią mokyklą, įstojo į Kauno universitetą studijuoti odontologiją, bet antrasis rusų antplūdis ir karas nutraukė jos studijas ir teko atsidurti išeivijoje. Atvykusi į Ameriką studijavo meną pas seselę Mercedes.

Jaunystėje pamėgto poezijos domėjimosi nenutraukė, bet vis gili-

nosi ir 2000 metais pristatė visuomenei poezijos knygą „Baltoji paukštė“. Būdama jauna ir darbinga, 2006 metais praturtino skaitytojus nauja knyga ir pavadino ją „Kelionė“.

Poeziją iš šios eilių knygos skaitė Violeta Valaitytė ir Joana Krutulienė. Poetės eilėse atsispindi švelnumas, meilė tėvynei, jos grožis ir pagarba artimui. Pažymėtina, kad abidvi poezijos knygos Ireną Gelazienę pati meniškai pagrazino savo piešiniais.

Supažindinus susirinkusius poezijos mėgėjus su Irenos Gelazienės naująja poezijos knyga, buvo duota galimybė atvykusiems poetams pristatyti savąją kūrybą vakaronės dalyviams. Turėjom tik vieną vyriškosios giminės poetą ir jis atvyko net iš Minnesotos, tai Vilimantas Zablockis. Jis paskaitė kečius kūrinius.

Poetės: Gražina Ragalevičienė, Irena Valaitis ir Eglė Juodvalke domino susirinkusius savąja kūryba.

Vakaronėje turėjo dalyvauti ir Sigita Lukauskaitė, kuri yra jauniausia poetė, dėl susidariusių aplinkybių negalėjusi dalyvauti, jos eiles perskaitė mama dr. Laima Lukauskienė. Garbė jaunimui, kad domisi poezija. Pradėjus rašyti jaunystėje, laiko tėkmėje igyjama daug patyrimo. Daugelis garsių lietuvių ir pasaulio poetų poezija domėtis pradėjo jaunystėje. Linkėtina Sigitai savo poezijos posmus pristatyti lietuvių visuomenei.

Išsakyti visas poezijos eiles ir pasigrožėjus jomis, prabilo poetė Irena Gelazienė, nuoširdžiai padėkojo už poezijos knygos „Kelionė“ pristatymą. Taip pat dėkojo ir Rašytojų draugijos pirmininkei Stasei Petersonienei už literatūrinės vakaronės suruošimą. Padėka priklauso ir vakaronės lankytojams, nes jei jų nebūtų negi sienoms kalbėčiau.

Literatūrinė vakaronė pabaigoje Rašytojų draugijos pirmininkė Stasė Petersonienė, padėkojusi poezijos skaitytojams ir kartu pasidžiaugusi gausiu dalyvių būriu. Dėkojo Lietuvių televizijos vadovui Arvydui Reneckui, atsiuntusiam korespondentę Ramunę Rakauskaitę ir filmuotoją. Vakaronę rengė Jaunimo centro darbuotojai Reda ir Vytautas ir jų dukterė Daiva.

Vakaronės dalyviai pasisvietimo metu dar ilgai bendravo su poetais, tuo jiems išreikšdami pagarbą.

Antanas Paužolis

Regina Kazlauskas, Lemont, IL, parėmė „Draugą“ 50 dol. auka. Ačiū!

Afa Stepo Lukausko atminimui **R. A. Totoraitis iš Palos Hts., IL**, atsiuntė „Draugui“ 20 dol. auką. Ačiū!

Vaclovas Momkus, Chicago, IL, parėmė „Draugą“ 50 dol. auka. Dėkojame.

Petras Žemaitis, M.D., gyv. Jupiter, FL, atsiuntė 50 dol. auką „Draugui“. Dėkui!

Romas Bertulis, Orland Hills, IL, kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką „Draugui“. Jo dosnumą nuoširdžiai įvertiname ir dėkojame.

Dirbtinio sniego verslas gali sukrauti nemažus turtus

Žiema ant nosies, laikas pakalbėti apie sniegą. Tiksliau, sniego verslą. Nors tai kažkiek panašu į „laisvo oro direktorių“, tačiau, pardavinėdamas sniegą, gali susikrauti gražaus pinigėlio.

Atrodo, kam reikia gaminti sniegą, jei žiemą dažnai jo būna daugiau, nei reikia, o vasarą apie jį niekas net neprisimena?

Matyt, poreikis yra, jei gamina. Vieniems sniego reikia vasarą, kitiems – žiemą.

Todėl nenuostabu, kad pasaulyje yra firmos, kurios klesti, gamindamos ir pardavinėdamos sniegą – produktą, kuris vieną dieną gali tviskėti baltumu, o po kelių dienų pavirsti didele vandens bala.

Kodėl jie nesušąla?

Gūdi žiema. Sibiras. Slapta rusų karinė bazė. Bazėje nedorėliai gamina kažkokį labai galingą ginklą. Tas ginklas – mirtina grėsmė pasauliui. Išgelbėti žmoniją gali tik specialūs agentas. Aišku, amerikietis.

Mes jį jau matome! Šliaužia per sniegą – dantyse kulkosvaidis, kišenėse penkios granatos – tuoj užvirs nuo žemi kova ir visi nedorėliai kris kaip lapai.

Bet, norėdamas smagiai pašaudyti, mūsų herojus turi pusnuogis pusnimis nušliaužti keliasdešimt metrų.

Pusnimis, nes jis Sibire, kur daug sniego ir 50 laipsnių šaltis. Pusnuogis, nes ką tik išrūko iš KGB gniaužtų, kur liko kailiniai ir kelnės. Herojui turėtų būti šalta. Labai šalta.

Bet jis negali nei sušalti, nei numirti. Jis – herojus, todėl net su prakaitavęs šliaužia pirmyn.

Neįmanoma neprakaituoti, kai veiksmas vyksta vidurvasarį vienoje Hollywood studijoje, o herojus, kurį vaidina garsus aktorius, šliaužia per dirbtinį sniegą, kurį pagamino ir išbarstė firma „Snow Business“.

Šiai bendrovei aktoriai turi būti

dėkingi už tai, kad pusnynuose jie gali pusnuogiai šliaužioti, gulinėti, griuvinėti, muštis ir mylėtis, nebijodami nei peršalti, nei gauti plaučių uždegimą.

Režisieriai „Snow Business“ įmonei taip pat dėkingi, nes jos pagamintas sniegas iškris tada, kai jo reikia scenarijui.

Plastikinis, popierinis ir netirpsta

Jau daugiau nei 20 metų gyvuojanti įmonė „Snow Business“ gamina ne tik sniegą, bet ir ledą, pūgas, ledkalnius, sniego olas, ledo rūmus ir dar pusšimtį įvairiausių „žiemos efektų“.

Ir visa ši produkcija turi būti ne šalta, o šilta, kad aktoriai nesusaltų. Nėgana to, Hollywood reikalavimai dažnai būna įnoringi – duok jiems ledą, kuris būtų neslidus, reikiamu laiku reikiamoje vietoje paleisk sniego laviną, pakartok tokią pačią sniego audrą 20-ąją kartą, nes per pirmus 19 dublių aktorius suvaidino neįtikinamai.

Nors „Snow Business“ yra laikoma pasauliniu sniego ir „žiemos efektų“ vadove, tačiau paprastų mirtingųjų, nedirbančių Hollywoode ar kituose kino fabrikuose, šios įmonės produkcija nedomina.

Dažniausiai „Snow Business“ savo klientus aprūpina nenatūraliu sniegu, tiksliau, sniego imitacija.

Įmonės sniegas gali būti popierinis, plastikinis, pagamintas iš putų polistirolo, skysto azoto, druskos, cukraus, specialios želė ar net audeklo. Kiek mokėsi, tą ir turėsi.

Tiesa, „Snow Business“ turi ir įrenginius natūraliam snigui gaminti, tačiau toks sniegas užsakomas kur kas rečiau nei sniego imitacija.

Idomu tai, kad „Snow Business“ garantuoja, jog lauke išbarstytas sniegas neturės neigiamos įtakos nei florai, nei faunai.

Visi lauko sąlygomis naudojami „žiemos efektai“ organiškai susiskaido, jų sudėtyje nėra jokių nuodingųjų medžiagų. Tai suprantama, nes jei ką nors barstai Amerikos ar Vakarų Europos miškuose, ar laukuose, tave stebi budri gamtosugininkų akis.

Pagrindinė šios firmos užduotis labai paprasta – savo žiemos efektais ji privalo apgauti visus žiūrovus. Žiūrėdami kino filmą, mes turime matyti natūralią pūgą, tokį purų ir šaltą sniegą, kad patiemis dantys nuo šalčio pradėtų tirtėti.

Užduotis sudėtinga, bet priemonės, skirtos jai įgyvendinti, gana primityvios. Jos idealiai atitinka kompanijos pavadinimą – „Sniego verslas“.

Nori tikro sniego?

Visai kitokia yra įmonės „Snow Magic Entertainment Industries“ veikla. Nors iš pirmo žvilgsnio abiejų firmų darbas panašus – gaminti sniegą, tačiau „Snow Magic“ savo verslą grindžia visai kitokiomis technologijomis.

1993 m. ši įmonė iš japonų firmos „Piste Snow Industries“ nusipirko sniego gaminimo technologiją ICS („Infinite Crystal Snowmaking“). Atrodo, beprotiškas pirkinys, tačiau nuo to laiko „Snow Magic“ klesti. Vadovauja jai slidininkas ekstremalas Don Etan, žmogus, gerai žinantis, kam reikia sniego ir kur jį galima parduoti.

„Snow Magic“ klientai ne kokie nors kino režisieriai, o žmonės, užsimantys įvairiomis žiemos sporto rūšims. Tokiems nei popierinio, nei plastikinio sniego nepakiši, todėl „Snow Magic“ tenka gaminti patį tikriausią sniegą, nepaisant to, kokia lauke temperatūra – teigiama ar neigiama.

Sakysite, nieko nuostabaus, nes natūralus sniegas iš dangaus krenta ir tada, kai oro temperatūra būna +5 laipsniai Celsijaus.

Taip, sutinku, tačiau „Snow Magic“ savo sniegą gamina ir išbarsto ten, kur būna net 15 laipsnių šilumos.

Firmos vadovas Don Etan pasakoja: „Manęs dažniausiai klausia, kodėl mūsų išbarstytas sniegas netirpsta. Jis tirpsta, tačiau ne taip greitai. Paimk karštą vasaros dieną iš šaldytuvo kelis gabaliukus ir numesk ant žemės. Lėdas ne iš karto pradeda tirpti, ir tirpsta ne visas, o po truputį.“

Gaminami savo sniegą, mes išmokome valdyti jo tirpimo procesą, todėl mūsų sniegas net šiltomis dienomis netirpsta pakankamai ilgai.

Išskirtines savybes jis įgauna tik valdant fizikinius jo darymo procesus. Jokios chemijos mūsų sniege nėra“.

150 tonų per parą

Norint suvokti, kaip „Snow Magic“ gamina sniegą, reikia žinoti, kaip sniegas susidaro.

Kai debesų temperatūra žemesnė už nulį ir būna daug drėgmės, susidaro sniego kristalai. Koncentruoti vandens garai ir ištirpę kristalai sudaro snaiges.

Kadangi snaigės susidaro skirtingomis sąlygomis, jos skiriasi. Snaigės gali būti adatos, žvaigždės ir kitokių formų. Labai šaltame ore snaigės būna mažos, šiltesniame – didesnės.

„Snow Magic“, nusipirkusi japonų išrastą technologiją, daro tą patį, ką žiemą daro debesys ir šaltis.

Dideliame, transformatorinėje primenančiame, modulyje vanduo sušaldomas į labai ploną ledą plokštes. Suspausto oro srovė ledą susmulkina į mikrodaleles – snaiges, kurios ant žemės išbarstomos specialiu vamzdžiu.

Agregatas leidžia stebėti įvairaus sniego gaminimo parametrus. Todėl galima pagaminti įvairaus dydžio snaiges. Išbarstyti sniegą yra vienas dalykas, o pagaminti jį tokį, kad sniegas kuo ilgiau išsilaikytų, kai oras šiltas, – gana sunku.

Didžiausias siaubas snigui yra lietus, o ne aukšta temperatūra.

Todėl Don Etan, norėdamas turėti patikimą informaciją apie savo sniego išsilaikymo trukmę ir būdą, Massachusetts technologijos institute (Massachusetts Institute of Technology) užsakė specialią programinę įrangą.

Ji įgalina firmos specialistus modeliuoti aplinkos, kurioje bus barstomas sniegas, sąlygas. Kompiuterinė programa įvertina visus pagrindinius veiksnius – oro temperatūrą, saulę, vėją, drėgmę, liūtų ir oro slėgį.

Tad „Snow Magic“ darbuotojai gali prognozuoti, ar greitai ištirps jų pagamintas sniegas. Gaunama trijų dienų prognozė, pagal kurią nustatoma, kiek papildomai reikės sniego.

Mažiausios japoniškos ICS technologijos modulis per 24 val. gali pagaminti apie 50 tonų sniego. Galinčiausias, sveriantis 37 t, per tokį pat laiką pagamina 150 t sniego, sunaudodamas 120 l vandens per minutę.

Sniegas visur

„Snow Magic“, pastačiusi ICS agregatus, gali prailginti sezoną sporto bazėse, nutiesti slidinėjimo trasą, jei varžybų metu trūksta sniego, ir pan. Tai įprasta jos veikla, o ambicijos kur kas didesnės – uždaro slidinėjimo trasos, rudenį ir pavasarį, kai sniego dar nėra arba jis jau ištirpęs.

„Snow Magic“ tikslas – išbraukti iš žiemos sporto žodį „žiema“, kad slidinėjotojai ar snieglenčių sporto mėgėjai tą galėtų daryti tada, kada tik nori. Aišku, tokia paslauga kainuoja, bet susidomėjimas ja nuolat didėja.

Taigi, jei turi pinigų ir nežinai, kur juos panaudoti, gali nors ir šią dieną užsisakyti tiek sniego, kad visas kiemas baltuos. O jei dar jo pripustysi ant gatvės, galėsi, žiūrėdamas pro langą, ilgai juoktis iš savo kaimynų, kastuvais bandančių prasikasti kelią savo automobiliams.

Galėsi net langą pravėręs paklausti: „Vyrų, iš kur tas sniegas atsirado?“ Tiesa, prieš užsakant paslaugą, reikės išsirinkti vieną iš čia aprašytų firmų. Jei pasirinksi pirmąją, galėsi ilgai džiaugtis baltu plastikiniu ar popieriniu sniegu. Bet ar tai sniegas?

Tai tik didelis kiekis popieriaus ar plastmasės, kuriais nieko neapgausi. Jei pasirinksi antrąją – turėsi tikro sniego. Bet tada, žiūrėdamas pro langą, matysi, kaip tirpsta tavo pinigai. Nei šis, nei tas.

Geriau palaukime žiemos ir tikro sniego iš dangaus visai už dyką.

„Klaipėda“

Afa Janinos Tallat-Kelpša atminčiai vienas skaitytojas, prašęs neskelti pavardės, „Draugui“ atsiuntė 100 dol. auką. Tariau nuoširdų acių!

Dalia S. Anyas, Chicato, IL, kartu su prenumerata atsiuntė dosnią, 80 dol. auką „Draugui“. Labai dėkui.

Stasys Naumus, Dearborn Heights, MI, pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą dar vieniems metams, atsiuntė ir 80 dol. auką. Dėkojame už dosnumą ir linkime geriausios sėkmės!

Stefa Šidlauskas, Oak Lawn, IL, apdovanojo „Draugą“ 90 dol. auka. Esame labai dėkingi!

Marija Kuprienė, gyv. Cicero, IL, parėmė „Draugo“ leidybą 60 dol. auka. Dėkui už geraširdiškumą ir supratimą, kad lietuviškai spaudai labai reikia paramos.

Kazys ir Brighton Park LB apylinkės pirmininkė Salomėja Dauliai, negalėdami dalyvauti šiemetiniame „Draugo“ pokilyje, atsiuntė 120 dol. auką. Gaila, kad jų nematėme šauniame pokilyje, bet labai dėkojame už auką.

Vainutis K. Vaitkevičius, M.D., Pleasant Ridge, MI, parėmė „Draugą“ 100 dol. auka. Tai nebe pirmas kartas, kai šis skaitytojas parodo savo lietuvišką dosnumą. Širdingas acių!

Auris Jarašūnas, Los Angeles, CA, su prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką „Draugui“. Labai acių!

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Amžinatilį Kazys Jasinskas**, 84 metų, mirė lapkričio 30 d. St. Petersburg, Floridoje. Čia ir palaidotas. Liko liūdėti žmona Aldona ir trys dukterys Liucija, Vida ir Zuzana su šeimomis.

♦ **Nuo gruodžio 1 d. Čikagoje** prie daugumos didesnių gatvių negalima statyti ir ypač per naktį palikti automobilių. Šis draudimas žiemos pradžioje įsigalioja kiekvienais metais ir tęsiasi iki kitų metų balandžio 1 d. Jeigu mašina bus palikta, miesto vilkikai ją nuvilks į saugyklą. Savininkas turės ne tik mokėti 50 dol. baudą už pastatymą draudžiamoje vietoje, bet taip pat papildomą 150 dol. mokestį už automobilio nuvilkimą. Paprastai prie gatvių, kur galioja šis draudimas, yra užrašai, tad būtina į juos atkreipti dėmesį.

♦ **Šios savaitės ketvirtadienį bus** spausdinamas „Renginių kalendorius“. Paskubėkite savo renginių datas atsiųsti redakcijai (faksu arba elektroniniu paštu), kad galėtume juos paskelbti. Šią paslaugą „Draugas“ atlieka nemokamai. „Renginių kalendorius“ spausdinamas kiekvieno mėnesio pirmąją savaitę.

♦ **Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje** (69th St. ir Washtenaw Ave., Marquette Park apylinkėje) sekmadieniais vėl aukojamos dvejų šv. Mišios lietuvių kalba: 7:30 val. ir 10:30 val. ryte. Anglų kalba: 9 v. r. ir 12:15 v. p.p. Parapijos klebonas kun. Antanas Markus ir vikaras kun. Arvydas Žygas tikisi, kad lietuviai tikintieji gausiai lankysis tiek ankstyvose, tiek vėlesnėse Mišiose. Nuo jų dalyvavimo priklausos šios parapijos ateitis ir likimas.

♦ **Čikagos Zarasiškių klubo ir** Suvalkiečių draugijos jungtinis metinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną, ketvirtadienį, 1 val. p.p. „Seklyčioje“, 2711 W. 71st St. Kviečiame abiejų klubų narius gausiai dalyvauti.

♦ **Penktadienį, gruodžio 8 d., yra** Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo šventė. Visi katalikai tą dieną privalo dalyvauti šv. Mišiose.

♦ **JAV LB Socialinių reikalų** taryba ir vyresniųjų lietuvių centras Čikagoje kviečia visus į kasmetinį labdaros vakarą š. m. gruodžio 9 d., 5 val. p.p., kuris vyks „Seklyčioje“ (vakariene — 6 val. v.). Jūsų lauks šauni vakariene bei tradicinė prel. Prunsio premijos įteikimo ceremonija. Meninėje programoje — nuotaikingos dainos, muzika bei pasilinksminimas. Bilietus galite įsigyti SRT būstinėje, 2711 W. 71st St., Chicago, IL.

Antanina Lauraitis iš Plainfield, IL, parėmė „Draugą 50 dol. auka. Dekui!

Filatelistas Juozas Žadeikis iš Chicago, IL, atnaujino prenumeratą ir padovanojo „Draugui“ 50 dol. auką. Malonu jį turėti tarp savo skaitytojų. Ačiū!

Al ir Gayle Simnick, Dyer, IN, atga kun. John Velučio, mirusios 2006 m. rugsėjo 13 d., atminimui atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką. Esame dėkingi.

www.draugas.org

Tel. pasiteiravimui: 773-476-2655 (darbo laikas — nuo 9 val. r. iki 4 val. p. p., nuo pirmadienio iki ketvirtadienio). Auka: 35 dol. Visi maloniai kviečiami.

♦ **Gruodžio 9 d., šeštadienį, Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapija** švęs parapijos Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo šventę. Ta proga rengiami atsiveikimo su Šv. Kazimiero kongregacijos seselėmis, kurios parapijoje dirbo 84 metus, pietūs. Šiais metais seselės kazimierietės švenčia kongregacijos įsteigimo 100-ąsias metines. Visi parapijiečiai ir lankiusieji seselių vadovaujama parapijos mokyklą kviečiami dalyvauti seselių pagerbime. Šventė prasidės šv. Mišiomis 4:30 val. p.p. Apie dalyvavimą prašome pranešti Salomėjai Daulienei (tel. 773-847-4855) arba Evelinai Oželienei (tel. 773-254-7553).

♦ **Solistė Liana Kopūstaitė-Paulett** giedos Pal. J. Matulaičio misijos choro koncerte gruodžio 10 d., 1:30 val. p.p., misijos bažnyčioje, 14911 127th St., Lemont. Giesmėms pritaris Šv. Kryžiaus vargonininkas Joseph Gonzales, smuikininkė Dainora Petkevičiūtė, fleitininkė Rima Polikaitytė-Birutienė ir trimitininkas Vytautas.

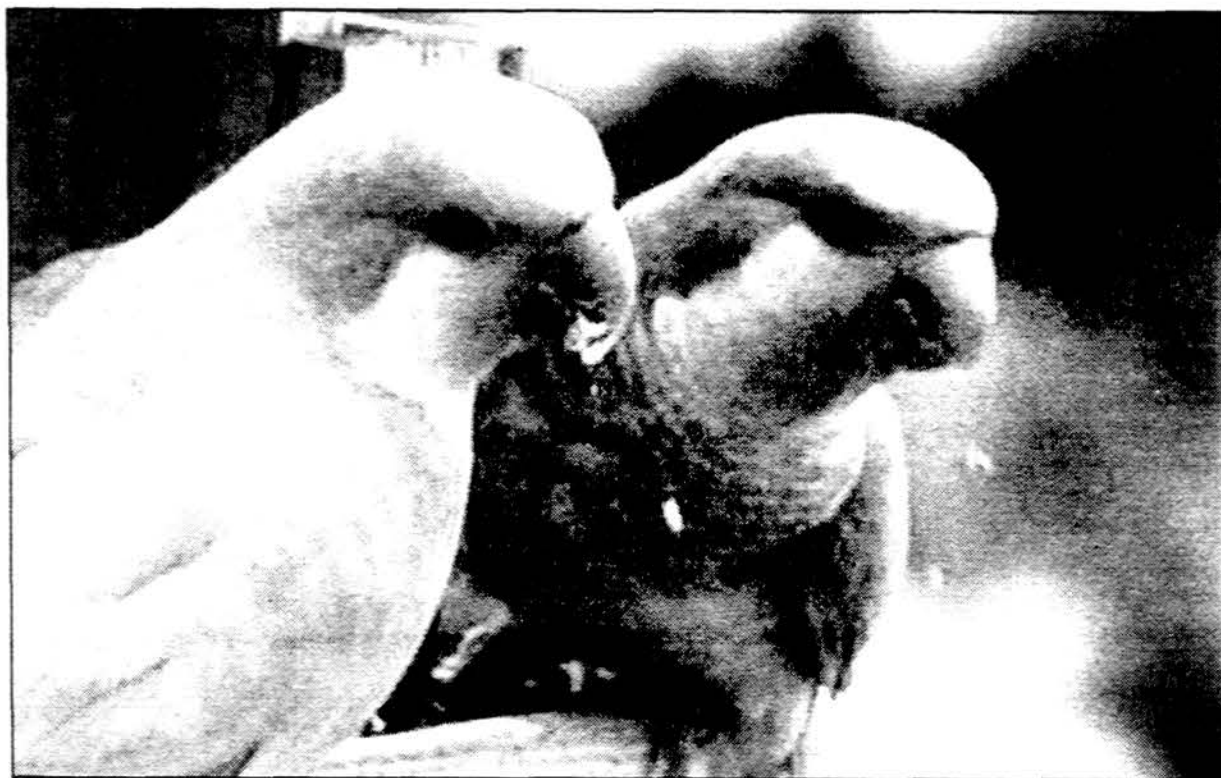
♦ **Jūrų skautininkų „Grandis“** kviečia visus aplankyti meno parodą „Jūratė“. Parodoje dalyvauja 31 jūrų skautas ir skautė bei jų šeimos nariai menininkai. Paroda tęsis iki gruodžio 10 d., joje eksponuojami tapybos, akvarelės, grafikos, skulptūros, metalo, vitražo ir gintaro darbai.

♦ **Nuoširdžiai kviečiame į Pasaulio lietuvių centro šeimos Kūčių šventę**, sekmadienį, gruodžio 17 d., 12:30 val. p.p. didžiojoje salėje. Vietas užsakyti galite pas Vandą Gvildienę tel. 630-271-9136.

♦ **Gruodžio 17 d., 10:30 val. r.** kunigas Antanas Gražulis maloniai kviečia atvykti į Jaunimo centro Jėzuitų koplyčią, esančią 5620 S. Claremont Ave., Čikagoje. Bus aukojamos šv. Mišios, o po jų galėsite pasiklausyti Loretos Karsokienės vadovaujamos dainavimo studijos „Tu ir aš“ ir fortepijono mokytojos Jolantos Banienės jaunųjų atlikėjų koncerto „Šventųjų Kalėdų belaukiant“.

♦ **Racine kepykla ir nuostabios** savanorės šeimininkės gamina tradicinius Kūčių valgius Ateitininkų Kūčių šventei, kuri įvyks gruodžio 17 d., 1 val. p.p. Jaunimo centre. Laukiame visų!!! Registruotis pas O. Dalgirdienę tel. 630-325-3277.

Miesto panorama

Čikagoje sparčiai plinta žaliosios papūgos.

Pagalba uostams

Federalinė valdžia Čikagos apylinkių uostams modernizuoti paskyrė 11,5 mln. dolerių. Kaip rodo po 2001 m. rugsėjo 11 d. atlikti tyrimai, Čikagos uostai yra nepakankamai apsaugoti nuo galimų teroristinių išpuolių, taip pat nuo branduolinių ar biologinio ginklo atakų. Ypač didelis dėmesys bus skiriamas „Port of Chicago“, kuris driekiasi palei Michigan ežerą pietinėje miesto dalyje. Šis uostas kasdien priima vieną didelį laivą, kuris pajėgus perplaukti vandenyną ir gabena prekes iš viso pasaulio — pradedant Rusijos cinku ir baigiant Pietų Afrikos cukrumi. Be to, uostas kasdien aptarnauja iki 100 nedidelių Calumet upe plaukiojančių baržų.

Čikagos lenkas užsakė tėvynainio nužudymą

Edward Mazur, gyvenantis Čikagos apylinkėse, buvo sulaikytas ir uždarytas į areštinę po to, kai detektyvai gavo informacijos, jog šis žmogus galėjo užsakyti Lenkijos vyriausiojo policijos vadovo generolo Marek Papala nužudymą. Generolo užimtos pareigos savo lygiu atitinka JAV FBI direktoriaus postą. Įtariama, kad E. Mazur samdytam žmogžudžiui sumokėjo 40,000 dolerių, kad būtų pašalintas kai kurioms Lenkijos nusikaltėlių grupuotėms neparankus aukštas pareigūnas. JAV Magistrato teisėjas Ar-

land Keys sakė, kad turint omenyje nusikaltimo žiaurumą, teismas atsako įtariamąjį paleisti už užstatą.

Policininkai tapo nusikaltėliais

Pirmadienį prokurorai paskelbė, jog Čikagos policininkų, terorizavusių gyventojus, reikalavusių duoklių bei vogusių iš butų išaiškinta dar daugiau. Iki šiol keturi elitinio su narkotikais bei sunkiais nusikaltimais turėjusio kovoti būrio pareigūnai apkaltinti įsilaužimu, neteisėtu laisvės apribojimu, žmonių grobimu bei narkotikų prekyba. Pranešama, kad dar keturi policininkai nušalinti nuo pareigų, o kol kas neįvardintai pareigūnei pirmadienį pareikšti oficialūs kaltinimai.

Žaliosios papūgos užkariauja Čikagą

Velionio Čikagos mero Harold Washington pamėgtos ateivės iš Pietų Amerikos — žaliosios papūgos — sparčiai plinta. Iš pradžių gyvenusios vos keliuose medžiuose Hyde Park rajone, šiuo metu čirškiančios žaliauodegės pastebėtos net 20-tyje Čikagos priemiesčių. Ekspertai nesutaria, kaip ši papūgų rūšis atsirado Čikagoje, tačiau akivaizdu, jog vietinių gyventojų padedamus, papūgos greitai prisitaikė ir sugeba ištvirti atšiaurią JAV Vidurio Vakarų žiemą.

ČIURLIONIO GALERIJOJE

Čikagos Jaunimo centre

Penktadienį
Gruodžio 8 d. 7 v.v.

Meno kūrinių paroda - aukcionas

Gruodžio 8 d., penktadienį, 7:30 v. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre įvyks Algimanto Kezio ir jo draugų paroda — aukcionas.

Dalyvaus menininkai: I. Šaparnienė (batika), A. Kezys (fotografija bei galerijos sukaupta ekspozicija), N. Grumada (autoriniai megztiniai), A. Žukas (fotografija), G. Vaitė (rankinių ir skrybėlių kolekcija), G. Berzinskas (fotografija), A. Ragauskas (juvelyrika).

Nepraleiskite progos įsigyti puikių dovanų. Informacija tel. 312-388-0665 ir 708-749-0888. Laukiame!

Mieli skaitytojai, pranešame, kad „Draugo“ administracijoje, 4545 W. 63th Street, Chicago, IL, galite nusipirkti kalėdaičių. Taip pat turime didelį pasirinkimą kalėdinių atvirukų (kaina — 1 dol.). Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500.